

Inhoudelijk verslag per thema (vertellen) 2021

Inhoudsopgave

THEMA 1	
Activeren en participeren volwassenen/algemeen	4
♥ Leefbaarheid in bestaande en nieuwe wijken versterken (doel 1.1)	5
♥ Inwoners komen tot een acceptabele oplossing voor (buren)geschillen (doel 1.2)	7
♥ Stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet (doel 1.3)	9
♥ Kwetsbare inwoners hebben structuur in hun dag (doel 1.4)	11
♥ Een toename van het aantal duurzame verbindingen in de wijk (doel 1.5)	13
♥ Kwetsbare inwoners zetten een stap in hun participatie in de samenleving (doel 1.6)	15
♥ Ondersteuning van Belangengroep Gehandicapten Haarlemmermeer (doel 1.7)	17
THEMA 2	
Activeren en participeren jeugd, ouders en verzorgers	18
♥ Het vergroten van de eigen mogelijkheden/competenties van jeugd 12- (doel 2.1)	19
♥ Het vergroten van de eigen mogelijkheden van kwetsbare jeugd 12+ (doel 2.2)	21
♥ Het stimuleren en vergroten van inbreng en betrokkenheid jeugd (doel 2.3)	25
THEMA 3	
Informereren, signaleren, ondersteunen volwassenen/algemeen	27
♥ Zichtbaar, laagdrempelig en dichtbij aanwezig in de wijk	28
♥ (Kwetsbare) inwoners worden ondersteund bij hun communicatie met officiële instanties en er is bemiddeling bij geschillen (cliëntondersteuning) (doel 3.1)	29
♥ Kwetsbare inwoners krijgen (weer) grip op hun leven doordat ze hun problemen in beeld hebben en kunnen aanpakken (doel 3.2)	30
♥ Zelfstandig wonende kwetsbare inwoners worden ondersteund (doel 3.3)	32
♥ Kwetsbare inwoners zijn in staat hun (financiële) administratie goed te voeren (doel 3.4)	34
♥ Zorgen dat de Haarlemmermeerse inwoners worden ondersteund bij rampen en crisis (Deelname GHOR) (doel 3.5)	36
THEMA 4	
Informereren, signaleren en ondersteunen jeugd, ouders en verzorgers	37
♥ Het versterken van de verbinding van het CJG en de sociale basis (doel 4.1)	38
♥ Vergroten van ontwikkelingskansen van kinderen (doel 4.2)	39
♥ Vergroten van opvoedcompetenties/versterken van sociale relaties van ouders (doel 4.3)	41
♥ Versterken van sociale competenties bij jeugd en de algemene opvoedvaardigheden bij ouders (doel 4.4)	43
♥ Kwetsbare ouders krijgen handvatten geboden waardoor zij hun (opvoed)problemen kunnen aanpakken en zelfredzamer zijn geworden (doel 4.5)	45
THEMA 5	
Innovatie	47

Voorwoord

We kunnen er niet omheen: corona. Evenals in 2020 was corona een belangrijk onderdeel van ons leven. Daar waar de rest van het sociaal domein massaal tijdens de lockdowns haar deuren sloot, ging het sociaal werk juist de straat op. Veilig en beheerst binnen de mogelijkheden van de afgekondigde maatregelen. Verantwoording nemend als cruciaal beroep. Op zoek naar nieuwe mogelijkheden om in contact te komen met inwoners nu bestaande vindplaatsen werden gesloten.

De coronapandemie maakte duidelijk hoe belangrijk het is om in de gemeente een stevige sociale basis te hebben, met laagdrempelige ondersteuning in de eigen buurt of wijk. En dat die basis er is voor de buurman met psychiatrische problematiek, het stel met een verstandelijke beperking, de vereenzaamde student, de zelfstandige zonder werk, de café-eigenaar om de hoek, het gezin uit Syrië alsook de laaggeletterde oudere in de buurt of wijk. Een stevige sociale basis zorgt voor onderlinge steun en samenwerking. We weten dat dat in veel gevallen niet vanzelf gaat.

De coronapandemie had zijn weerslag op ons allemaal. Op inwoners, ondernemers én op het sociaal werk. Wat de effecten op termijn zullen zijn, is een onzekere factor. We zien dat vraagstukken rondom sociale en economische problemen zijn blootgelegd of ontstaan door de coronacrisis. Complexe vragen die meer tijd en inzet van het sociaal werk vragen. Tel daarbij de energiecrisis, de wooncrisis en de armoedecrisis op en het mag duidelijk zijn dat we met elkaar voor flinke uitdagingen staat.

Helaas staan de investeringen in een goede sociale basis in Haarlemmermeer sinds vorig jaar ter discussie. De gemeenteraad wenst meer grip op het sociaal domein door sturing op kwaliteit en kosten. Om ervoor te zorgen dat de raad in de nabije toekomst keuzes maakt op basis van de feiten, heeft MeerWaarde onderzoek laten doen naar de kosten en opbrengsten van de inzet van haar sociaal werkers.

Onderzoekers van onafhankelijk onderzoeksbureau Good2Consult concluderen dat de totale inzet van MeerWaarde jaarlijks 18,6 miljoen euro aan zorg- en ondersteuningskosten in Haarlemmermeer voorkomt. Daarvan komt driekwart – 14 miljoen euro – ten laste van de gemeente. Met andere woorden: van elke euro subsidie die MeerWaarde ontvangt, voorkomen wij gemiddeld 3 euro aan maatschappelijke kosten. De aangekondigde bezuiniging van 2,2 miljoen euro zal de kosten van het sociaal domein niet

drukken, maar juist zorgen voor een jaarlijkse kostenstijging voor de gemeente van 5 miljoen. Een averechts effect dus op de gemeentelijke begroting.

Naast inzicht in kosten, leggen we verantwoording af over onze kwaliteit. In juni 2021 ontvingen we het Kwaliteitslabel Sterk Sociaal Werk. Om het kwaliteitslabel te krijgen, zijn we door externe onafhankelijke experts beoordeeld op scherpe kwaliteitscriteria. Het behalen van het Kwaliteitslabel zien we als een groot compliment dat niet in de laatste plaats bedoeld is voor onze inwoners voor wie wij een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben. We zijn trots op alle inwoners, jong en oud, die bij ons aankloppen omdat ze willen werken aan zelf- en samenredzaamheid en een beter toekomstperspectief.

Op de volgende pagina's doen we verslag van onze dienstverlening in de verschillende thema's over het afgelopen jaar, welke impact we maken, welk effect corona op onze dienstverlening had en geven we een doorkijkje naar 2022. We verbinden de thema's aan de werelddoelen voor duurzame ontwikkeling (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties. Zij zijn de kapstok die ervoor moeten zorgen dat de wereld in 2030 een betere plek is om te leven. We dragen ons steentje bij aan de grote opdracht die de Nederlandse overheid zich heeft gesteld.

Renata Fideli

*Directeur-Bestuurder
Hoofddorp, 14 april 2022*

Activeren en participeren volwassenen

Leefbaarheid in bestaande en nieuwe wijken versterken (doel 1.1)

Wat we doen

We versterken de sociale structuur en verbeteren de leefbaarheid in de wijken door:

- ✔ Zichtbaar en laagdrempelig aanwezig te zijn in de wijk.
- ✔ Inwoners te stimuleren actief te worden in hun buurt.
- ✔ Buurtinitiatieven aan te jagen en te ondersteunen.
- ✔ Inwoners aan elkaar te koppelen zodat onderlinge hulprelaties ontstaan en het sociaal netwerk versterkt.
- ✔ Buurtbewoners te coachen en uit te leggen waarom iemand soms anders reageert of iets anders nodig heeft.
- ✔ Verenigingen, organisaties en winkeliers te ondersteunen die een actieve rol willen spelen in de inclusie van mensen met een psychische beperking, beginnende demantie of eenzaamheidsgevoelens.

Impact

Lincolnpark is een nieuwe wijk in Hoofddorp-Centrum. Om zichtbaar te zijn en kennis te maken met de nieuwe bewoners trekken de sociaal werkers de wijk in. Ze gaan op straat in gesprek met inwoners en halen hulpvragen op. Korte ondersteuningsvragen worden direct beantwoord en inwoners worden geïnformeerd over met welke vragen MeerWaarde hen kan helpen. Deze actie heeft direct resultaat. Nieuwe aanmeldingen kwamen binnen voor Home-Start, de Stapprogramma's en voor ondersteuning door de sociaal makelaar.

Uit Nieuw-Vennep ontvingen we signalen dat psychisch kwetsbare inwoners vereenzamen omdat er, mede als gevolg van de coronacrisis, geen activiteiten voor hen zijn. Hierop heeft MeerWaarde samen met Roads en Stichting Maatvast een onderzoek gedaan naar de vraag van deze doelgroep. Er bleek behoefte aan activiteiten om elkaar en andere buurtbewoners te ontmoeten. Vanuit onze verbindende rol hebben we samen met Ons Tweede Thuis, RIBW/KAM, Amstelring, St. de Linde, de Dorpsraad en Stichting De Zonnebloem een projectplan ontwikkeld voor ontmoetingsactiviteiten voor inwoners uit Nieuw-Vennep die het tijdelijk, langdurig of blijvend psychisch zwaar hebben. In 2022 zal dit worden uitgevoerd.

We maken impact door:

- ✔ Het stimuleren van duurzame activiteiten en initiatieven van inwoners en organisaties.
- ✔ Inwoners te betrekken bij hun wijk waardoor zij zich daar voor inzetten.
- ✔ Inwoners in staat te stellen elkaar te helpen, te begrijpen en beter met onderlinge verschillen te kunnen omgaan.
- ✔ Een cultuur in de wijk te stimuleren waarin ook inwoners die anders zijn meedoen.

Corona

In 2020 en 2021 dreigden mensen als gevolg van corona de aansluiting met de buurt en de maatschappij te verliezen. Onze sociaal werkers zijn actief in de wijk en kennen daarvoor veel mensen die dreigden te vereenzamen. Ze hielden met deze mensen contact en zorgden ervoor dat zij de weg naar zorg en ondersteuning konden blijven vinden. Dit hebben we gedaan door bijvoorbeeld zichtbaar aanwezig te zijn in de wijk, Hart-onder-deriem acties te ondersteunen en het CoronaPunt te openen.

Ontwikkelingen in 2021

- ✔ We hebben dit jaar diverse initiatieven van inwoners en organisaties in de buurt ondersteund, zoals de wijkraad Bornholm, Roads en Stichting Maatvast.
- ✔ In samenwerking met wijkraad Toolenburg, NMCX, Sasa, Gemeente Haarlemmermeer en Ymere is met succes het onderhoudsvriendelijk maken en vergroenen van de tuinen in Toolenburg aangepakt.
- ✔ Er is zichtbaar meer behoefte aan saamhorigheid en sociaal contact. Mensen willen graag weer deelnemen aan wijkactiviteiten.
- ✔ Een aantal groepen die langdurig ondersteuning nodig hebben zijn verzelfstandigd. Daarbij is verbinding gemaakt met andere partijen die kleine hand- en spandiensten kunnen aanbieden om de continuïteit van deze groepen te waarborgen. Zo is de Sjoelclub verhuisd naar het Dorpshuis in Zwanenburg.
- ✔ Inwoners van nieuwe wijken worden gevonden en zij vinden MeerWaarde.
- ✔ Bij MeerWaarde kunnen alle inwoners terecht met vragen over over genderproblematiek. We hebben ervaringsdeskundigen die hierbij kunnen ondersteunen. Wanneer meer specialistische ondersteuning nodig is, werken we samen met het RegenboogLoket in Haarlem.

Doorkijk 2022

Preventie en aanpak van eenzaamheid heeft onze aandacht. Daarbij zoeken we de samenwerking met onze vrijwillige en professionele partners in de wijken. We versterken de signaleringsfunctie in de wijken. We staan voor inclusie en voorwaardig burgerschap voor iedereen. Met trots dragen we bij aan de uitvoering van de Regenboogagenda en zijn alert op signalen van discriminatie.

Na het succes in Toolenburg gaan we in 2022 aan de slag in de wijken Graan voor Visch en Bornholm met het vergroenen van tuinen.

Cijfers 2021

Thema 1	2021	2020
Aantal inwonersinitiatieven en organisaties die zijn ondersteund	16	17

Inwoners komen tot een acceptabele oplossing voor (buren)geschillen (doel 1.2)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

Wat we doen

BuurtBemiddeling helpt buren die overlast van elkaar ervaren en dit samen willen oplossen. Dit gebeurt met ondersteuning van getrainde vrijwillige bemiddelaars. Betreft het conflict meer dan drie buren? Dan wordt groepsbemiddeling ingezet.

Impact

Bewoner A ervaart al geruime tijd overlast van de buren (B) die tot in de late uren in een houten uitbouw in de tuin zitten. Dit heeft geleid tot spanningen over en weer. De buren zijn niet meer met elkaar in gesprek. Na frequente meldingen heeft de politie BuurtBemiddeling geadviseerd.

Vanuit BuurtBemiddeling heeft bewoner A een briefkaart ontvangen die hij bij zijn buren in de brievenbus doet. Op deze briefkaart staat dat er altijd twee kanten van een verhaal zijn en wordt bewoner B verzocht contact met BuurtBemiddeling op te nemen. Een week later belt bewoner B BuurtBemiddeling en doet zijn verhaal. Hij is zeer teleurgesteld omdat bewoner A een juridische procedure over de uitbouw bij de gemeente is gestart.

Beide bewoners willen de situatie verbeteren en BuurtBemiddeling is een welkome ondersteuning in dit proces. Bewoner A zet de juridische procedure stop.

Al snel zijn er twee ervaren bemiddelaars gevonden die eerst bij beide buren thuis, een luisterend oor hebben geboden. Daarna volgt een bemiddelingsgesprek in een neutrale ruimte in de buurt.

Er werd met elkaar gesproken over de wensen en belevingen rondom de ontstane situatie, waardoor wederzijds begrip ontstond. Er zijn afspraken over de toekomst gemaakt. Als er iets speelt wordt niet langer via Whats App gecommuniceerd, maar zullen de buren persoonlijk op elkaar af stappen.

Na zes weken was er een follow-up door de bemiddelaars om te horen hoe de situatie is. Bewoner B was ontzettend opgelucht. De bewoners zijn vriendelijk tegen elkaar en nemen pakketjes van elkaar aan. De bewoner bedankte BuurtBemiddeling voor hun hulp. Het bezwaar is ingetrokken. BuurtBemiddeling heeft voorkomen dat de gemeente kosten maakte voor een juridische procedure.

We maken impact door:

- Over en weer begrip te laten ontstaan tussen klager en overlastgever over cultuurverschillen of ziektebeelden zoals dementie en GGZ-problematiek.

- ♥ Afspraken te maken over samenleven en hoe met elkaar in gesprek te blijven.
- ♥ Stressreductie waardoor ziekteverzuim, psychosociale – en psychologische hulpverlening zijn voorkomen.
- ♥ Het voorkomen van politie-inzet, klachten bij woningcorporatie en juridische trajecten.
- ♥ Het voorkomen van overlast, bedreiging en mishandeling.

Corona

De effecten van corona en de daarbij behorende maatregelen waren de afgelopen twee jaar zichtbaar bij BuurtBemiddeling. Bewoners waren veel thuis aan het werk, hielpen hun kinderen bij thuisonderwijs of gingen over tot het verbouwen van hun huis. Als bureaus meer van elkaar horen en zien kan dat de nodige irritatie veroorzaken. Verwijzers weten ons te vinden en de samenwerking met hen loopt goed. Een en ander heeft geresulteerd in de toename van het aantal aanmeldingen. Door de coronamaatregelen heeft BuurtBemiddeling de werkwijze moeten aanpassen. Om BuurtBemiddeling door te laten gaan was het noodzakelijk de rol van de coördinator uit te breiden. En zijn bemiddelingsprocessen waar mogelijk middels videobellen verlopen. Hierdoor hebben we ook tijdens lockdown bewoners goed kunnen ondersteunen.

Ontwikkelingen in 2021

- ♥ BuurtBemiddeling heeft wederom met glans de hercertificering van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid behaald. Omdat we met een maximale score ruimschoots voldoen aan de gestelde kwaliteitscriteria hebben we het Pluscertificaat ontvangen.
- ♥ Het aantal aanmeldingen voor BuurtBemiddeling is in 2020 en 2021 toegenomen ten opzichte van de jaren daarvoor.

Doorkijk 2022

Met samenwerkingspartners verkennen we de mogelijkheden voor de realisatie van overlastspreekuren. We verstevigen de signaleringsfunctie van de bemiddelaars betreffende discriminatie.

Vraagstukken die niet tot de scope van BuurtBemiddeling horen, worden met korte lijnen doorverwezen naar de collega sociaal werkers of externe partners.

We sluiten aan op bestaande netwerken in wijken en dorpen en geven voorlichting aan partners.

Cijfers

Buurtbemiddeling	2021	2020
Aantal meldingen	201	163
Aantal bemiddelingen	140	112
Percentage dat heeft geleid tot herstelde communicatie en voorkoming van escalatie	72%	76%

Stimuleren en ondersteunen van vrijwilligerswerk en vrijwillige inzet (doel 1.3)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

Wat we doen

De VrijwilligersCentrale Haarlemmermeer, bestaat uit de drie onderdelen nl. Kennis- Expertisecentrum, Haarlemmermeer voor Elkaar en de VrijwilligersAcademie. Van daaruit doen we het volgende.

📌 Kennis- en Expertisecentrum Vrijwilligerswerk

- Ondersteunen vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties bij hun inzet en organisatie-ontwikkeling.
- Delen van kennis, informatie, landelijke ontwikkelingen en good practices.
- Verbinden van organisaties met elkaar.
- Organiseren van NL Doet en de vrijwilligersverwendag.

📌 Haarlemmermeer voor Elkaar

- Stimuleren van inwoners om actief te worden als vrijwilliger.
- Helpen van organisaties bij het formuleren van goede vacatureteksten.
- Maken van koppelingen tussen vraag en aanbod.
- Bemiddeling van vrijwilligers die minder gemakkelijk inzetbaar zijn.
- Ondersteunen van organisaties in de opvang van nieuwe vrijwilligers.

📌 VrijwilligersAcademie

- Organiseren, programmeren en coördineren van cursussen, workshops en trainingen voor vrijwilligers.
- Betrekken van maatschappelijk betrokken bedrijven voor het beschikbaar stellen van kennis en expertise.

Daarnaast stimuleert, organiseert en coördineert de VCH

- 📌 Maatschappelijke betrokkenheid en verbinden het bedrijfsleven met maatschappelijke organisaties.
- 📌 Business en Social impact Event incl. beursvloer.
- 📌 Samenwerking tussen de partners die deelnemen aan Haarlemmermeerse Maatjes.

Impact

Het aantal hulpvragen op Haarlemmermeer voor Elkaar bleef dit jaar achter als gevolg van vraagverlegenheid. En organisaties konden nog niet volledig de deuren

openen voor vrijwilligers. Hierdoor zaten veel vrijwilligers noodgedwongen thuis. Anderzijds kregen we signalen dat organisaties het aantrekken van nieuwe vrijwilligers lastig vonden. In verband met deze discrepantie hebben we met onze Frisse Blikken Tour 33 organisaties bezocht. We dachten mee over nieuwe manieren van vrijwilligers werven, anders inrichten van vrijwilligerswerk en de formulering van een hulpvraag op Haarlemmermeer voor Elkaar. Daarnaast kregen deze vrijwilligersorganisaties een blik vol kennis en inspiratie en was er voor de vrijwilligers een kleine attentie.

Tijdens de Frisse Blikken Tour spraken we regelmatig mensen die via het spreekuur van Haarlemmermeer voor Elkaar actief bemiddeld zijn naar een betekenisvolle vrijwilligersplek. Zo ook Ernie. Hij vertelde via het spreekuur 'de leukste vrijwilligersbaan' te hebben gevonden. Team Sportservice Haarlemmermeer zocht namelijk een alleskunner voor de uitleen van spullen en reparatieklussen. Ernie ontwerpt en maakt nu houten spel materiaal, waar kinderen in Haarlemmermeer naar hartenlust mee spelen.

We maken impact door:

- 📌 Inwoners te stimuleren tot vrijwillige inzet en vrijwilligerswerk.
- 📌 Vrijwillige inzet te ondersteunen en te waarderen.
- 📌 Vergroten van de zelfredzaamheid van vrijwilligersorganisaties.
- 📌 Duurzame koppelingen te maken tussen inwoners en vrijwilligerswerk op maat.
- 📌 Hulp- en steunrelaties te realiseren tussen inwoners en verminderen eenzaamheid.
- 📌 Middels vrijwilligerswerk inwoners stappen te laten zetten in doorstroming naar opleiding of werk.
- 📌 Verbindingen te leggen tussen bedrijfsleven en het vrijwilligersveld.

Corona

Door corona hebben we de spreekuren van Haarlemmermeer voor Elkaar deels door professionals moeten draaien omdat meer vrijwillige consultants zijn gestopt zijn of liever niet vanuit huis wilden werken.

Het Social Business & Impact Event is op het laatste moment geannuleerd in verband met de lockdown in november 2021. Met behulp van de matchmakers zijn we direct aan de slag gegaan om toch matches te kunnen maken.

We signaleren dat in heel Haarlemmermeer vrijwilligersorganisaties zorgen hebben

over het aantal vrijwilligers dat als gevolg van corona is gestopt of gaat stoppen.

Ontwikkelingen in 2021

- Na de stijging van het aantal vrijwilligers dat in de eerste maanden van de coronatijd actief wilde zijn, zien we dat de aantallen vraag en aanbod op ons matchingsplatform Haarlemmermeer voor Elkaar weer terug zijn bij normaal.
- In april was de CommunicatieBoost 'Andermans huis en tuin', waarbij we gebruikers oproepen om zich in te zetten of hun hulpvraag te plaatsen in de 'categorie tuin en natuur'. Dit heeft geleid tot 20% meer reacties op hulpvragen binnen deze categorie.
- In de zomerperiode is Haarlemmermeer voor Elkaar dagelijks telefonisch bereikbaar geweest door de inzet van bemiddelingsconsulenten en sociaal werkers van de VrijwilligersCentrale. De behoefte om fysiek langs te komen op het dagelijks spreekuur is groot. Vanaf september was dit weer mogelijk.
- Het aanbod van online trainingen voor vrijwilligers en vrijwilligerscoördinatoren is uitgebreid. Het aantal deelnemers neemt toe.
- In korte filmpjes besteden we aandacht aan de drijfveren van mensen om vrijwilligerswerk te doen en wat dat voor hen betekent.
- We ontwikkelden Vitamine V-sessies met als doel kennisdeling en samenwerking tussen organisaties te bevorderen.
- Met de Frisse Blikken Tour zijn we met diverse vrijwilligersorganisaties in gesprek gegaan over hun vragen en knelpunten en om onze dienstverlening te promoten.
- De online 'Toolbox vrijwillige inzet' is samen met vrijwilligersorganisaties ontwikkeld en gelanceerd. Op deze manier kunnen vrijwilligers en vrijwilligerscoördinatoren op een makkelijke manier informatie vinden over bijvoorbeeld het werken met vrijwilligers, wetgeving en verzekeringen.
- Haarlemmermeer voor Elkaar heeft een nieuw jasje gekregen. Een nieuwe look & feel met meer foto's en de mogelijkheid om zelf pagina's te vullen.

Doorkijk 2022

Bestaande spreekuren van Haarlemmermeer voor Elkaar worden uitgebreid op de PlusPunten en andere fysieke plekken.

Voor vrijwilligers die werken met kwetsbare inwoners wordt deskundigheidsbevordering aangeboden met betrekking tot probleemsigalering, gespreksvoering en doorverwijzing.

VrijwilligersAcademie krijgt een nieuw jasje waarbij het nog makkelijker zoeken is naar een geschikte training/workshop of e-learning.

De Frisse Blikken Tour was zo succesvol dat deze vervolgd wordt.

Met het programma 'Expeditie Nieuwe gezichten' gaan we met minimaal vijf vrijwilligersorganisaties gezamenlijk op zoek naar nieuwe vrijwilligers. We verbinden dit met de bestaande Vitamine V-sessies. Hiermee geven we invulling aan de uitvoering van de visie Samen Sterk en in Balans; visie op Informele zorg en vrijwillige inzet.

Cijfers

Thema 1	2021	2020
Aantal voorspelde matches	606	587
Aantal hulpvragen	265	435
Aantal hulpaanbieders	509	439
Aantal matches beursvloer	10	0*
Aantal deelnemers trainingen VA	760	731
Aantal gebruikers organisatie	64	53
Aantal gebruikers particuliere vrager	116	84
Aantal gebruikers vrijwilliger	369	439

* In 2020 heeft geen beursvloer plaatsgevonden in verband met corona

Kwetsbare inwoners hebben structuur in hun dag (doel 1.4)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

Wat we doen

We zijn zichtbaar en laagdrempelig aanwezig in de wijk. Daar verbinden we kwetsbare inwoners met elkaar en met activiteiten. Zo stimuleren we ontmoeting en sociaal contact. Daar waar inwoners meer moeite hebben om de aansluiting te maken, bieden we extra hulp en lopen we wat langer naast hen mee.

Waar passend aanbod ontbreekt, arrangeren we samen met bewoners en partners nieuwe laagdrempelige welzijnsactiviteiten en zorg-voor-elkaar-arrangementen. Dit doen we op basis van de vraag van de inwoner of het signaal van samenwerkingspartners. Zodra een initiatief is opgestart en sterk genoeg is om op eigen benen te staan, dragen we het over aan de inwoners zelf of partners die een opdracht hebben om activiteiten te ondersteunen.

Samen met Humanitas voeren we het project Metgezel uit om eenzaamheid te verlichten. Vrijwilligers worden gekoppeld aan een alleenwonende oudere, iemand met een chronische ziekte of een lichamelijke handicap, die gevoelens van eenzaamheid ervaart.

Impact

Coronamaatregelen brachten een verhoogd risico op vereenzaming met zich mee voor de groep zeer kwetsbare inwoners met een licht verstandelijke beperking. Zo ook voor de groep deelnemers van het Klupcafé. Daarom is in 2020 en begin 2021 maandelijks telefonisch contact met deze inwoners geweest.

Vanaf maart 2021 hebben we het Klupcafé online georganiseerd. Het was verrassend dat bijna iedereen op afstand met schriftelijke of telefonische ondersteuning toch kon inloggen. Deze online bijeenkomsten hadden als voornamelijk doel in contact te blijven en de deelnemers laten weten dat ze er niet alleen voor stonden. De behoefte aan dit online contact was groot. De deelnemers waren trouw aanwezig, hadden veel te vertellen en de sfeer was gezellig. Om het luchtig te houden, deden we spelletjes en lieten we de deelnemers vertellen over hun plannen voor als we weer uit de lockdown kwamen.

In de maanden juli tot november 2021 hebben we live bijeenkomsten gehouden. Deze waren weer als vanouds gezellig. De deelnemers komen graag. Naast een maandelijks avondbesteding is het Klupcafé waardevol voor de deelnemers omdat het hen bevestigt in hun zelfstandigheid. Ze ervaren dat deze groep van henzelf is en niet van de instelling waar ze door worden begeleid of waar ze wonen.

Met elkaar bedenken ze de invulling van het programma. Daarbij maken ze kennis met nieuwe (sociale) vaardigheden bijvoorbeeld luisteren naar elkaar tijdens het spelen op de djembé om het juiste ritme te houden.

We maken impact door:

- ♥ Kwetsbare inwoners toe te leiden naar en te verbinden met zinvolle activiteiten in de wijk, waardoor ze structuur in hun dag ervaren.
- ♥ Sociale contacten uit te breiden en eenzaamheid te verminderen.
- ♥ Samen met inwoners en ketenpartners zorg te dragen voor een passend, inclusief en divers aanbod voor bestaande en nieuwe doelgroepen.
- ♥ Gezonde leefstijl en beweging te stimuleren, waardoor fysieke klachten door inactiviteit en ongezond gedrag worden voorkomen.
- ♥ Zicht te hebben op het functioneren van deelnemende inwoners en hun mantelzorgers, zodat problemen tijdig gesignaleerd worden en zo nodig worden doorverwezen. Zo voorkomen we escalatie van problemen.
- ♥ Bij te dragen aan het ontlasten van mantelzorgers.

Corona

Doordat veel ontmoetingsgroepen tijdens de coronacrisis niet door gingen, was het lastiger om duurzame verbindingen te maken. Groepen hebben dit jaar alleen in de tweede helft van 2021 live plaatsgevonden. Met de deelnemers van alle groepen hebben we contact onderhouden via de telefoon, mail of online.

Bij Metgezel hebben de vrijwilligers geprobeerd contact te onderhouden met de deelnemers, maar er was grote terughoudendheid om op huisbezoek te gaan vanwege het risico op besmetting.

Ontwikkelingen in 2021

- ♥ Helaas vonden in 2020 en 2021 veel minder vraaggerichte activiteiten plaats in verband met de coronamaatregelen.
- ♥ Eenzaamheid onder de kwetsbare inwoners is toegenomen.
- ♥ Trots zijn we op het Oogcafé, dat precies 2 jaar na de officiële opening zelfstandig verder gaat onder de hoede van het Cultuurgebouw (Pier K). Het bewonersinitiatief dat is opgezet als lotgenotengroep voor blinden en slechtzienden is, met de ondersteuning van sociaal werkers, uitgegroeid tot een stabiele activiteit waar visueel

beperkten en hun familie en vrienden informatie kunnen uitwisselen. Afgesproken is de sociaal werkers te allen tijde benaderd kunnen worden voor informatie, ondersteuning of vragen.

- 📍 Bij Metgezel wordt geleidelijk het accent verlegd van vriendschappelijk huisbezoek, naar een meer activerend huisbezoek waarbij de deelnemer geactiveerd wordt om bijvoorbeeld wijkactiviteiten te bezoeken en om het sociaal netwerk te vergroten.
- 📍 Nieuwe vrijwilligers van Metgezel volgden de e-learning module “Vriendschappelijk huisbezoek” en kregen een basistraining om als vrijwilliger mensen met eenzaamheidsproblematiek te kunnen ondersteunen.

Doorkijk 2022

We zijn in de wijken aanwezig om nog meer de verbinding te maken naar reguliere activiteiten van andere organisaties. We kijken naar waar extra groepen nodig zijn in verband met eenzaamheid of mensen met een andere culturele achtergrond, mensen met een verstandelijke beperking of psychiatrische achtergrond en mensen die laaggeletterd zijn. Daarnaast is het aanbod in kleine kernen beperkter en is meer ondersteuning van sociaal werkers nodig om een initiatief of activiteit tot stand te brengen. We zullen nieuwe initiatieven opstarten, ondersteunen en laten floreren. Onze inzet is tijdelijk en eindig. We houden vinger aan de pols door ondersteuning te bieden als er agogische hulpvragen zijn.

In 2022 kunnen we hopelijk alle MeerWaarde-groepen weer live starten.

Cijfers

Thema 1	2021	2020
Vraaggerichte activiteiten: aantal deelnemers	786	875
Metgezel: aantal matches	34	

Een toename van het aantal duurzame verbindingen in de wijk (doel 1.5)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

Wat we doen

We bouwen netwerken in de wijken om inwoners te verbinden met elkaar en met organisaties. En we verbinden organisaties onderling. Zo versterken we de zelfredzaamheid en samenredzaamheid, verstevigen we het signaleringsnetwerk en pikken hulpvragen vroegtijdig op.

Dit doen we o.a.:

- Met sociaal makelen zorgen we dat inwoners met hulpvragen zo snel mogelijk op de juiste plek terecht komen en betreft actief ketenpartners bij de ondersteuning van inwoners. De sociaal makelaar laat de inwoner pas los als de verbinding met een andere inwoner, activiteit of hulpverlening duurzaam is gelegd. Zo nodig gaat de sociaal makelaar een aantal maal mee om te zorgen voor een goede landing.
- Met Welzijn op Recept slaat de sociaal makelaar bruggen tussen de eerstelijnszorg (huisarts en POH), het sociaal domein en de sociale basis. De sociaal makelaar biedt ondersteuning aan inwoners waarbij de huisarts of POH-er constateert dat de klachten voortvloeien uit psychosociale factoren. De sociaal makelaar benadert de inwoner vanuit de gedachte van positieve gezondheid. Samen met de inwoner worden oplossingen gezocht op het gebied van sociaal maatschappelijk functioneren, mentaal welbevinden, zingeving en kwaliteit van leven. Dit vanuit de gedachte dat de ondersteuning zo licht als mogelijk moet zijn, bijvoorbeeld door de koppeling aan een maatje, en zwaarder waar dat nodig is.
- Vanuit onze aanpak Vroeg erop af komen we vroegtijdig bij inwoners met huurachterstanden achter de voordeur om huisuitzetting te voorkomen. In gesprek met de inwoners wordt de situatie in kaart gebracht. Vaak blijkt er veel meer te spelen dan alleen financiële problemen en betrekken we de benodigde partners.
- Op signalen en vragen uit de buurt of op eigen initiatief bieden we preventieve voorlichting en themabijeenkomsten op het gebied van gezondheid, leren, wonen, dagbesteding en vrije tijd, arbeid en inkomen, voorzieningen en psychosociale problematiek.

Impact

Via de gemeente kreeg de sociaal makelaar het signaal dat een kleindochter iemand zocht voor haar oma, die wekelijks met haar wilde gaan wandelen. De 92-jarige oma zit in een rolstoel en spreekt Turks, Koerdisch en Armeens, maar helaas geen Nederlands. Normaalgesproken brengt de sociaal makelaar het belang van

taallessen ter sprake. Maar op zo'n leeftijd is het gewoon fijn als we iemand vinden die haar taal spreekt. De sociaal makelaar plaatste een oproep in het gebiedsteam en op Haarlemmermeer voor Elkaar bij 'maatjes'. Het bestuurslid van Stichting Li Salaam plaatste de oproep in de WhatsApp groep van een Turks netwerk. Erkan, oorspronkelijk afkomstig uit Turkije waar hij werkzaam was als advocaat en nu zelfstandig ondernemer in Haarlemmermeer, wilde graag wat voor anderen betekenen. In gezelschap van de kleindochter hebben Erkan en de oma kennisgemaakt en er was absoluut een klik! Nu wandelen ze samen.

Een 72-jarige man uit Floriande neemt, op advies van de POH'er, contact op met de sociaal makelaar. Meneer is met pensioen. Hij is erg veel alleen thuis, voelt zich eenzaam en somber. Hij heeft niets omhanden en is steeds meer geïsoleerd geraakt. Hij wil graag in contact komen met andere mensen. De sociaal makelaar neemt meneer mee naar een ontmoetingsmiddag voor mannen bij de Ark. Na afloop stralen zijn ogen en besluit hij daar iedere week naar toe te gaan. Hij kan er zijn verhaal doen, luisteren naar anderen en een spelletje doen.

Een paar weken later belt de sociaal makelaar om te vragen hoe het gaat. Het gaat niet goed met meneer. Hij is gevallen en heeft daarbij zijn schouder en kaak gebroken. Omdat hij nu niet kan autorijden zit hij weer dagen alleen thuis. Hij mist de mannenmiddag erg.

Op aanraden van de sociaal makelaar heeft hij zich aangemeld bij Automobiel, waardoor hij toch wekelijks naar de ontmoetingsmiddag kan en niet meer terugvalt in eenzaamheid.

We maken impact door:

- Inwoners duurzaam met elkaar en met organisaties te verbinden, waardoor de zelfredzaamheid en onderlinge hulprelaties worden versterkt. Daarmee wordt eventueel instroom in maatwerkvoorzieningen en tweedelijnszorg voorkomen of uitgesteld.
- Eenzaamheid te verminderen en sociale contacten toe te laten nemen.
- Het verbinden van organisaties onderling zodat snel geschakeld wordt en problemen integraal en multidisciplinair worden opgelost. Waardoor bijvoorbeeld huisuitzettingen worden voorkomen.

Corona

We zien dat door corona minder verbindingen zijn gemaakt. Dit is een algemene landelijke tendens. Mensen wachten het even af voor ze hulp gaan zoeken en/of weer gaan deelnemen aan activiteiten. Daarnaast was het activiteitenaanbod van partners en vrijwilligersorganisaties door de lockdowns veelal gesloten. We verwachten dat dit in 2022 zal veranderen.

Ontwikkelingen in 2021

- De samenwerkingsafspraken met de POH-ers zijn aangehaald en hebben meer vorm gekregen. Elke praktijk weet bij welke sociaal makelaar ze terecht kan. Er zijn afspraken gemaakt rondom overdracht en terugkoppeling.
- Daar waar eerder inwoners met milde psychosociale klachten werden doorverwezen naar Welzijn op Recept, zien we het type doorverwijzingen de afgelopen periode veranderen. De hulpvraag van de doorverwezen inwoners blijkt bij de brede uitvraag vaak complexer te zijn. Daardoor is vaak eerst andersoortige ondersteuning nodig, alvorens met Welzijn op Recept kan worden gestart. Ook is vaker sprake van gecompliceerder (sociaal) gedrag of zwaardere psychische problematiek, waardoor matching lastiger is en intensievere begeleiding vraagt.
- We hebben deelgenomen aan de live chats van de politie op Instagram en Facebook.

Doorkijk 2022

Samen met de Zorggroep Haarlemmermeer en Gezondheidscentra Haarlemmermeer verbinden we sociaal werk, en Welzijn op Recept in het bijzonder, aan de drie Lokale Samenwerkingsverbanden in Haarlemmermeer. Vanuit die netwerkorganisaties verwachten we nog soepeler de brug tussen de domeinen zorg en welzijn te kunnen slaan. We blijven participeren in de Gezonde Wijkaanpak en vervullen onze rol in de personenalarmering, Compaan en Opstapregeling.

Cijfers

Thema 1	2021	2020
Sociaal makelen: aantal duurzame verbindingen	463	708
Welzijn op Recept: aantal aanmeldingen	74	76

Kwetsbare inwoners zetten een stap in hun participatie in de samenleving (doel 1.6)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

4 QUALITY EDUCATION

5 GENDER EQUALITY

8 DECENT WORK AND ECONOMIC GROWTH

10 REDUCED INEQUALITIES

11 SUSTAINABLE CITIES AND COMMUNITIES

16 PEACE, JUSTICE AND STRONG INSTITUTIONS

Wat we doen

Als partner in het Taalhuis bieden we ondersteuning aan kwetsbare inwoners die laaggeletterd zijn en/of kennis en vaardigheden missen om zelfstandig en actief deel te nemen aan de maatschappij.

Dit realiseren we door:

- ♥ Het aanbieden van combinaties van taal- en participatielessen met aandacht voor digivaardigheden, sollicitatietrainingen, kennis van de Nederlandse samenleving, fietslessen en empowerment.
- ♥ Het bieden van participatieplaatsen waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt individueel worden ondersteund en gecoacht door de sociaal werkers bij vrijwilligerswerk. Dit vergroot hun taalvaardigheid en andere vaardigheden die nodig zijn om zo mogelijk door te stromen naar onderwijs of een betaalde baan.
- ♥ Samen te werken met partners in het Taalhuis.
- ♥ Inwoners te ondersteunen bij het invullen van Bereken uw Recht.

Impact

Raïsa komt uit Bulgarije en is al geruime tijd in Nederland. Ze spreekt A2-niveau Nederlands. Met het groter worden van haar kinderen heeft ze minder om handen en mist ze structuur in haar week. Ze is in het ParticipatiePunt begonnen als gastvrouw. Daarnaast heeft ze met taallessen haar taalvaardigheid verbeterd naar B2, waardoor ze zelfstandig lichte administratieve taken kan doen. De sociaal werker heeft haar geholpen met het maken van haar CV en met solliciteren. Op verzoek van Raïsa is de sociaal werker benaderd als referent. Dit heeft geresulteerd in een betaalde baan.

Feryal is als deelnemer van de fietsles bij het ParticipatiePunt gekomen. Ze wilde haar vrijheid vergroten. Ze is docent geweest in Syrië en spreekt goed Nederlands. Bij het ParticipatiePunt heeft ze zich ontwikkeld tot een multidisciplinaire vrijwilliger. Ze heeft haar grote culturele achterban enthousiast weten te krijgen voor het belang van fietsen in Nederland. Ze ondersteunt bij de fietsles en zet zich in als tolk. Daarnaast helpt ze de docent van de alfabetiseringsgroep.

Samen met Feryal zijn we aan het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om door te stromen als docent in het onderwijs.

We maken impact door:

- ♥ Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners door het vergroten van competenties op het gebied van basisvaardigheden (lezen, rekenen en digivaardigheden), sociale vaardigheden en hun sociaal netwerk.
- ♥ Inwoners te ondersteunen bij het actief maatschappelijk participeren door deelname aan vrijetijdsbesteding, vrijwilligerswerk, onderwijs of een betaalde baan.

Corona

Door de ervaring van het vorige jaar konden we tijdens de lockdown in 2021 direct schakelen naar online lessen. Hierdoor was er geen tijdverlies en wist iedereen direct waar zij aan toe waren. Helaas heeft deze noodzakelijke keuze voor online cursussen ervoor gezorgd dat bepaalde deelnemers minder frequent aan de cursussen deel konden nemen.

Ontwikkelingen 2021

- ♥ De afgelopen twee jaar heeft het Participatiepunt haar dienstverlening anders ingericht. Het resultaat is dat uitstromende deelnemers actiever maatschappelijk participeren. Taalondersteuning is daarbij geen doel op zich, maar een belangrijk gereedschap om mee te doen in de maatschappij. We bieden een combinatie van taal- en participatieondersteuning. We maken hiervoor gebruik van de methodiek Positieve Gezondheid en sluiten vraaggericht aan op de behoefte van de inwoners. Het cursusaanbod voor taalondersteuning blijft onderdeel van het aanbod, maar is minder groot.
- ♥ We zien nu al dat dit de kwaliteit van de ondersteuning ten goede komt. Er is goed zicht op de persoonlijke doelen en wensen van deelnemers en de ontwikkeling die zij in het traject door maken.
- ♥ Het werkproces rondom taalintake is uitgewerkt en geoptimaliseerd. De taalintaker die verbonden is aan MeerWaarde neemt taaltoetsen af om nieuwe deelnemers direct op het juiste trajectniveau te plaatsen.
- ♥ De taaltrajecten hebben een duidelijke kop, romp en staart, met als doel mensen uit te laten stromen. Ook de langzitters worden gestimuleerd om uit te stromen naar een passend participatiedoel. Hierdoor is een daling in deelnemersaantallen ontstaan.
- ♥ De Doorstroomgroep die zich richt op uitstroom wordt steeds groter. In sommige

gevallen is voor deelnemers na de doorstroomgroep nog een tussenstapje nodig om daadwerkelijk uit te stromen naar opleiding of betaalde baan. Hiervoor zetten we Vrijwilligers- en Participatieplaatsen in.

Zo is een deelnemer met technische en digitale vaardigheden verantwoordelijk voor de technische ondersteuning van online lessen in van het ParticipatiePunt. Een andere deelnemer heeft zichzelf tot doel gesteld om inwoners van haar culturele achtergrond te activeren om een stap te zetten richting een betere positie in de maatschappij. Zij leidt hen naar het ParticipatiePunt. Het inzetten van dergelijke sleutelpersonen willen we in 2022 verder voortzetten.

We zijn enthousiast over de veelbelovende resultaten die we geboekt hebben door de herstructurering van het aanbod in het ParticipatiePunt.

Ook zijn we trots:

- 📍 Op de samenwerking met Toptaal
- 📍 Dat sociaal werkers de training 'Signaleren van laaggeletterheid' hebben gevolgd

Samenwerking in het Taalhuis

Door de nieuwe structuur en nieuwe partners in het Taalhuis was het weer even zoeken in de samenwerking. Hierdoor werd de TaalZomer niet echt gedragen en was er geen opkomst. Het streven is om de eerdere succesvolle edities van de TaalZomer in 2022 weer te evenaren.

De organisatie van het online Talenfestival door het Taalhuis en vrijwilligers van MeerWaarde verliep minder soepel dan gehoopt. Gelukkig is het Talenfestival met gezamenlijke extra inspanningen wel een succes geworden.

Doorkijk 2022

We gaan deelnemen aan het onderzoek naar sociale inclusie van de Universiteit van Maastricht. De daarvoor ontwikkelende vragenlijst sociale inclusie zetten we in bij de ondersteuningstrajecten.

We maken slimme verbindingen waardoor deelnemers van het ParticipatiePunt in contact komen met inburgeraars uit de Z-route.

Het ambassadeurschap van vrijwillige sleutelfiguren in hun eigen culturele gemeenschap voor toeleiding naar ondersteuning vanuit het ParticipatiePunt blijven we stimuleren.

Met de partners in het Taalhuis zullen we de samenwerking verder stroomlijnen. We streven naar een gezamenlijk dekkend taalaanbod en vermijden dubbelingen. Samen zorgen we ervoor dat inwoners zo snel mogelijk op de juiste ondersteuningsplek aankomen.

Cijfers

Thema 1	2021	2020
Participatie: aantal deelnemers cursussen	335	438
Aantal participatiecursussen	40	
Aantal participatieplaatsen	9	12

Ondersteuning van Belangengroep Gehandicaptten Haarlemmermeer (doel 1.7)

4

QUALITY
EDUCATION

5

GENDER
EQUALITY

8

DECENT WORK AND
ECONOMIC GROWTH

10

REDUCED
INEQUALITIES

11

SUSTAINABLE CITIES
AND COMMUNITIES

16

PEACE, JUSTICE
AND STRONG
INSTITUTIONS

Wat we doen

De belangengroep Gehandicaptten Haarlemmermeer richt zich op activiteiten om de inclusie van gehandicaptten te stimuleren en inhoudelijk gemeentelijk beleid hierop te toetsen. Om de belangengroep haar werk goed te laten doen ontvangt zij ondersteuning van MeerWaarde door:

- Te helpen met het aanbrengen van structuur, kader en focus.
- Het aanjagen van visieontwikkeling op continuïteit en toekomstbestendigheid van de BGH in verband met veroudering van de werkgroep.
- Mee te denken over wijzen van agenderen van inclusie van gehandicaptten.
- Bij te dragen aan werving van jonge vrijwilligers.
- Netwerkontwikkeling te stimuleren, betrekken van andere organisaties zoals ouderenbonden en ICT4handicap.

We maken impact door:

Door de ondersteuning aan het bestuur en de organisatie van de BGH wordt de continuïteit in de uitvoering van de prestatieafspraken van de BGH met de gemeente gewaarborgd en is blijvende aandacht voor maatschappelijk inclusie van gehandicaptten gewaarborgd.

Corona

Doordat de vrijwilligers van de BGH veelal tot een voor corona kwetsbare doelgroep behoren, zijn er weinig nieuwe initiatieven ontwikkeld vanuit de BGH. De tijd is goed benut om in samenwerking met de gemeente te overleggen over doorontwikkeling van inzet op inclusie van gehandicaptten in de periode na corona.

Ontwikkelingen in 2021

- De draad is weer opgepakt, zodat de continuïteit van de belangengroep bleef bestaan in deze coronatijd. Dit vroeg naast het op weg helpen van de belangengroep ook individuele ondersteuning van vrijwilligers.
- Werkzaamheden en overleggen zijn in een aangepaste vorm opgestart en voortgezet.
- Daar waar mogelijk is ingezet op alternatieve (online) digitale activiteiten in plaats van fysieke activiteiten.
- Er is zicht gehouden op de voortgang van processen en de jaarplanning.
- Er zijn verbinding gelegd tussen de BGH en andere organisaties.

- De zichtbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid van de BGH is aandachtspunt.

Doorkijk 2022

Speerpunten voor de BGH zijn het verder vergroten van zichtbaarheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid. We agenderen inclusie van gehandicaptten door het smeden van coalities met organisaties in het maatschappelijk domein en bedrijfsleven.

Activeren en participeren jeugd, ouders en verzorgers

Het vergroten van de eigen mogelijkheden/competenties van jeugd 12- (doel 2.1)

Wat we doen

We zijn een schakel in de jeugdzorgketen door ons te richten op alle kinderen in de buurt, met extra aandacht voor kinderen in een kwetsbare situatie die meer ondersteuning kunnen gebruiken. We maken het verschil voor een kind door er altijd te zijn op cruciale momenten, door een vertrouwd persoon te zijn en door regels en burgerschap bij te brengen en spelenderwijs verantwoordelijkheid aan te leren. Door met ouders of leerkrachten in gesprek te gaan of door te signaleren en waar nodig door te verwijzen naar de juiste hulpverlening. Door ruimte te bieden om te spelen opdat kinderen spelenderwijs leren, ervaringen kunnen verwerken en even in een andere wereld kunnen zijn.

We gebruiken hiervoor verschillende werkwijzen:

- De VoorleesExpress is voor gezinnen waarbij de kinderen van 3 tot 8 jaar een taalachterstand hebben. Een vrijwilliger komt bij de ouders en kinderen thuis om voor te lezen. Ouders krijgen handvatten om het voorlezen zelf over te nemen en op andere manieren de taalontwikkeling van de kinderen te stimuleren.
- MeerBabbels is voor kinderen uit groep 1 en 2 die op een speelse manier extra willen oefenen met de Nederlandse taal. Kinderen leren onder andere om een speluitleg of instructie goed te begrijpen en om beter samen te werken met andere kinderen.
- Aanwezig te zijn op vindplaatsen in de wijk, zoals schoolpleinen, om in gesprek te gaan met ouders en kinderen.
- De JOGG-aanpak zorgt ervoor dat we een omgeving creëren waarin kinderen structureel gezonder opgroeien en zelf leren gezonde keuzes te maken.

Impact

Vrijwilliger VoorleesExpress: “Voorlezen kan op zoveel manieren met boeken en taalspeltjes. Ik heb hiervoor een oud instrumentenkoffertje van aluminium gebruikt en in mijn laden en kasten gezocht naar lege doosjes en restjes inpakpapier. Het leukste deel is het vullen van de vakjes. Weer de kasten in gedoken. Kom een gehaakte boekenlegger van een muis tegen, piep! Die gaat erin. Pim Pam Pet, lettertjes, woordspeltjes, kwartet, prinsessenpopje voor bij mijn boek ‘Het geheim van de stoere prinses’. Nog meer leuke en spannende boekjes en natuurlijk het Doeboek van de VoorleesExpress. Zelfs het kraanwagentje van Pluk van de Petteflet ontbreekt niet.

Het leuke van de vakjes is dat je het kunt aanpassen met spulletjes waar je boek over gaat. Ik denk dat het op deze manier enorm stimulerend voor het voorlees-kindje kan zijn. Steeds iets nieuws in de koffer iedere week is al iets om naar uit te kijken buiten het voorleesuurkje om dan.”

Via school werd een meisje doorverwezen naar MeerBabbels vanwege taalachterstand en weinig praten op school. Uit de intake bleek dat het meisje verlegen van aard was en daardoor een extra hoge drempel had om een taal te spreken die haar niet eigen was. Hierdoor had ze ook nauwelijks contact met andere kinderen na schooltijd en durfde ze geen speelafspraken aan te gaan. Zowel bij haar thuis niet als bij een ander. Ze is enigst kind en er is weinig familie/vrienden van ouders waardoor ze vrij geïsoleerd leeft. Vanuit het sociaal werk jeugd is naast de inzet van MeerBabbels ondersteuning geboden. De huisarts had Kenter in gedachten voor dit meisje, maar dit bleek niet nodig te zijn. De sociaal werker jeugd heeft samen met ouders een stappenplan gemaakt hoe een speelafpraak op te bouwen. In gesprek met een Nederlandse ouder gaan en vragen of je de eerste keer mee mag. Tweede keer even koffie drinken en na een half uur vertrekken. Zo opbouwen totdat ze op die plek wel durft te spelen en spreken. Ondertussen ging ze ook door met de MeerBabbels-groep waar ook werd geoefend met interactie met andere kinderen en volwassenen door ouders en het meisje. Ze heeft de MeerBabbels-groep succesvol afgerond en is uiteindelijk zover gekomen dat ze speelafspraken aan durft te gaan. Ook is ze meer en makkelijker gaan spreken tegen kinderen en volwassenen. Hierdoor was een doorverwijzing naar Kenter niet nodig. Ze gaat door met groep 3 en het doorontwikkelen van deze vaardigheden.

We maken impact door:

- Kinderen te leren om makkelijker contact te maken met leeftijdsgenoten en door kinderen van elkaar te laten leren.
- Kinderen te leren om te gaan met verdriet, emoties, stress en spanningen.
- De omgeving waaronder ouders, te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind.
- Taalachterstand en laaggeletterdheid bij de jeugd te voorkomen.
- Zwaardere/andere zorg zoals jeugdhulp, psychologische hulp en uithuisplaatsing te voorkomen.

Corona

Corona en thuisonderwijs drukten ons met de neus op het feit dat er veel kinderen opgroeien zonder eigen bed, kamer, internet of iPad met achterstanden tot gevolg. De plek waar je wieg staat bepaalt in belangrijke mate de kans op je verdere levensloop. Met creativiteit en inventiviteit hebben we onze dienstverlening tijdens corona voortgezet.

De MeerBabbels-groepen vinden plaats in de scholen. Met het sluiten van de scholen, heeft ook MeerBabbels de deur moeten sluiten. Doordat het onderwijs overging op online les, bij MeerBabbels sprake is van een taalbarrière en de belasting van ouders zou toenemen, was een groepsgewijze online setting geen optie. De sociaal werkers hielden contact met de ouders en de kinderen door middel van app-contact en door het delen van fysieke en online materialen zoals websites en filmpjes. De kinderen konden daardoor thuis zelf aan de slag met hun taalontwikkeling. Als gevolg van corona bleek dat de taal-achterstanden die er al waren verergerden en het aantal kinderen met taalachterstand toenam. Scholen dienen veel verzoeken in voor een MeerBabbels-groep op hun eigen school of zelfs een extra groep op de scholen waar al een MeerBabbels-groep is.

Als gevolg van het sluiten van de scholen, nam de vraag naar de VoorleesExpress toe. Tegelijkertijd stopte een aantal vrijwilligers. De meeste voorleesvrijwilligers zijn wat ouder en hebben moeite met online voorlezen en fysiek contact in coronatijd. Vrijwilligers die wel doorgingen, bedachten creatieve alternatieven zoals 'tuin-voorlees-ontmoetingen'.

Ontwikkelingen in 2021

- ♥ Tijdens de Nationale Voorleesdagen hebben we via sociale media aandacht gevraagd voor de VoorleesExpress.
- ♥ 19 nieuwe vrijwilligers hebben zich aangemeld voor de VoorleesExpress.
- ♥ We hebben het inwerkprogramma voor MeerBabbels geactualiseerd.
- ♥ De contacten met het primair onderwijs zijn versterkt waardoor meer vraag vanuit scholen voor extra MeerBabbels-groepen is ontstaan en waardoor leerkrachten in staat zijn om eerder te signaleren dat kinderen aanvullende methodes nodig hebben zodat de kinderen geen achterstand oplopen en de onderwijskansen worden vergroot.

- ♥ Het registratiesysteem MeerBabbels is verbeterd. Hierdoor hebben we beter inzicht gekregen in (tussentijdse) resultaten van de kinderen.
- ♥ De sociaal werkers die MeerBabbels uitvoeren, betrekken in een vroeg stadium collega's uit het multidisciplinaire team zodat aanvullende expertise wordt ingezet bij de gezinnen waar dat nodig is.
- ♥ In samenwerking met scholen hebben we kindertekeningen bezorgd bij verraste bewoners van woonzorgcentra.
- ♥ We hebben gewerkt aan het borgen van de JOGG-visie bij de partnerorganisaties. Een gezonde leefstijl bij kinderen (en jongeren) heeft structureel onze aandacht.
- ♥ We zijn zichtbaar in de wijk geweest met onder andere een Popup PlusPunt.
- ♥ Op scholen zijn we actief het gesprek aangegaan met ouders. Dit zorgde voor meer bekendheid en aanmeldingen.
- ♥ Er is veel meer vraag vanuit scholen voor MeerBabbelsgroepen dan dat wij op dit moment, gezien de huidige financiering, kunnen bieden.

Doorkijk 2022

We gaan met kinderen in gesprek over onderwerpen als mentaal welzijn, pesten en eenzaamheid. Waar mogelijk maken we gebruik van rolmodellen en ervaringsdeskundigen uit de doelgroep zelf ('peer education'). Als partner in JOGG gaan we voor een gezonde leefstijl en gezonde omgeving in heel Haarlemmermeer. We geven bovendien uitvoering aan het Preventieakkoord Gezond&Meer en het Sportakkoord.

Cijfers

Thema 2	2021	2020
MeerBabbels: aantal gezinnen	67	62
VoorleesExpress: aantal gezinnen	80	23

Het vergroten van de eigen mogelijkheden van kwetsbare jeugd 12+ (doel 2.2)

Wat we doen

We gaan met jongeren in gesprek over hun vragen omtrent thuissituatie, dagbesteding/ opleiding, toekomstperspectief, relaties, psychosociale gezondheid, financiën, huisvesting, middelengebruik en wapenbezit. We stimuleren hen om initiatieven te ontplooiën en gebruik te maken van activiteiten en ontmoetingsplekken van onze partners. We signaleren en geven informatie en handvatten om standvastig in het leven te kunnen staan en om zichzelf evenwichtig te ontwikkelen. We bieden ondersteuning of zorgen ervoor dat de juiste hulp wordt ingezet.

Dit doen we o.a. door:

- De inzet vanagogisch jongerenwerk/sociaal werk jeugd en sociaal makelaar jeugd.
- Proactief offline en online aanwezig te zijn op vindplaatsen zoals op straat, school, verenigingen en vrijetijdsclubs, jongerencentra en op sociale media.
- MatchMentor is voor jongeren tussen de 10 en 23 jaar die met een vrijwillige mentor in gesprek gaan over zaken die voor de jongere belangrijk zijn. Het kan gaan over school, werk, thuis of vrije tijd.
- Track the Talent is een groepsaanpak voor jongeren tussen de 16 en 23 jaar waarbij jongeren door middel van workshops kennismaken met het bedrijfsleven, leren om te solliciteren en sterker te communiceren en waarbij we op zoek gaan naar de kwaliteiten van de jongeren.
- Partner in Campagne YouChoose waarbij jongeren gewezen worden op het maken van een keuze: wil je indruk maken bij je vrienden door een mes te dragen of wil je respect krijgen door het tonen van je skills? YouChoose!
- De JOGG-aanpak zorgt ervoor dat we een omgeving creëren waarin jongeren structureel gezonder opgroeien en zelf leren gezonde keuzes te maken.
- Partner in de aanpak jeugdoverlast en criminaliteit gemeente Haarlemmermeer. Binnen deze aanpak werken we samen met politie en straatcoaches aan het uitvoeringsprogramma Veiligheid.
- FriendsOnline is voor jongeren die graag anderen willen ontmoeten maar daar wel hulp bij kunnen gebruiken. We besteden aandacht aan mentaal welzijn en gevoelens van eenzaamheid en somberheid. FriendsOnline is opgestart in coronatijd en bestaat uit online ontmoetingen onder leiding van een sociaal werker.

Impact

Een kickboxschoolhouder raakt in gesprek met het jongerenwerk en uit zijn zorgen over een meisje dat bij hem sport. Ze werd soms erg emotioneel waardoor hij de indruk kreeg dat zij wel hulp kon gebruiken. Vanuit het jongerenwerk is aangegeven dat ze graag in contact te komen met dit meisje. Een paar dagen later werd het jongerenwerk gebeld door de vader. Hij vertelde over zijn zorgen met betrekking tot zijn dochter en vroeg of het jongerenwerk naast met het meisje, ook met zijn vrouw wilde spreken over haar zorgen.

Aan de telefoon bleek het meisje erg welwillend te zijn om te werken aan haar hulpvragen. Zij wilde zelfverzekerder worden omdat zij erg beïnvloedbaar is en zich vaak liet misbruiken door 'zogenaamde vrienden en vriendinnen'. Ze gaf aan thuis veel stress te ervaren omdat ze zich moeilijk aan de gemaakte afspraken met haar ouders kon houden. Ze ervaaarde bovendien stress omdat ze verliefd was op een jongen uit haar klas maar daar veel problemen mee heeft gehad (seksueel getinte opmerkingen en handelingen, spijbelen, denken dat ze een relatie met hem heeft, maar volgens hem was dat weer niet zo).

Naarmate de vertrouwensband tussen de jongerenwerker en het meisje groeide, vertelde ze ook dat zij soms een paar tikken kreeg van haar vader als zij zich niet aan de regels had gehouden. De jongerenwerker raadpleegde Veilig Thuis voor advies. Hierover zijn de ouders geïnformeerd. De ouders bevestigden dat hun gedrag onacceptabel was en de fysieke mishandeling stopte per direct.

Gedurende het traject zijn de ouders geïnformeerd over de afspraken met het meisje zonder op de inhoud in te gaan.

De jongerenwerker kreeg het vermoeden dat het meisje erg depressief was omdat er elke dag wel vervelende situaties ontstonden op school, thuis en in haar vriendenkring. In overleg met het meisje en haar ouders is een online test afgenomen. Vanwege de hoge score heeft de jongerenwerker contact gezocht met 's Heeren Loo waarbij ze nu in begeleiding is. De jongerenwerker hield vinger aan de pols totdat bleek dat de begeleiding goed aansloeg. De jongerenwerker kon daarmee de ondersteuning aan het meisje afronden.

We maken impact door:

- Jongeren te leren om makkelijker contact te maken met leeftijdsgenoten en jongeren van elkaar te laten leren.

- ♥ Jongeren te leren om te gaan met verdriet, emoties, stress en spanningen, geven hen (meer) zelfinzicht en toekomstperspectief.
- ♥ Jongeren meer te laten participeren in de samenleving.
- ♥ Jongeren te stimuleren tot ontwikkeling van sociaal wenselijk gedrag.
- ♥ Bij te dragen aan het voorkomen en verminderen van jeugdoverlast.
- ♥ Aandacht te geven aan het individu in de groep en zijn/haar directe omgeving.
- ♥ Het voorkomen van sociaal-emotionele problemen.
- ♥ De omgeving waaronder ouders, vrienden, leerkrachten, buurtbewoners of de trainer van een sportclub te betrekken bij de ontwikkeling van de jongeren.
- ♥ Het voorkomen van zwaardere/andere zorg zoals jeugdhulp, psychologische hulp en uithuisplaatsing.

Corona

MatchMentor heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een hybride vorm. De kennismaking en het trainen van mentoren gebeurde grotendeels digitaal en de kennismakingsgesprekken met mentees vonden fysiek plaats. Het potentieel aan mentoren was door de coronacrisis niet meer beperkt tot de landsgrenzen van Nederland. Mentoren uit bijvoorbeeld Spanje en Colombia konden hun mentees in Nederland digitaal goed ondersteunen. Ondersteuning bij schoolzaken als gevolg van het digitaal onderwijs, het contact met ouders als gevolg van thuis moeten blijven en de mentale belasting waren de drie ondersteuningsvragen waarmee de mentoren en mentees aan de slag gingen.

Het doorontwikkelde programma van Track the Talent was grotendeels aan te bieden. Slechts een enkele bijeenkomst kon door de maatregelen geen doorgang vinden. Dit heeft echter geen afbreuk gedaan aan het doel van het programma en de resultaten.

Door de sluiting van de scholen en vrijetijdsvoorzieningen waren jongeren veel meer buiten op straat en online te vinden. Er was een flinke toename van het aantal overlastmeldingen. Vanaf de eerste lockdown zijn de jongerenwerkers nog meer aanwezig geweest op vindplaatsen. Door o.a. de inzet van Instagram (en andere sociale media) kwamen veel hulpvragen via deze weg binnen. De coronacrisis zorgde voor een toename in ondersteuningsvragen over de thuissituatie. In de gesprekken met de jongeren op de vindplaatsen ging het over (de gevolgen van) de maatregelen en de zorgen die jongeren hadden over hun (groot)ouders en was er oog voor de behoeften van de

jongeren. We voerden open discussies over de maatregelen en hoe jongeren hierin stonden. Bij de afkondiging van de avondklok hebben we snel geschakeld waardoor het jongerenwerk (al dan niet met aangepaste tijden) met het werk op straat door kon gaan. Door onze zichtbare aanwezigheid en investeringen in het contact met de jongeren bleven avondklokrellen uit. We konden snel schakelen met de politie op de momenten dat we signalen daarover opvingen.

Ontwikkelingen in 2021

- ♥ Ondanks verschillende periodes van lockdown en maatregelen is het jongerenwerk onverminderd aanwezig geweest in de wijken en de vindplekken.
- ♥ In de gesprekken met jongeren bespreken we de actualiteit en de impact daarvan op het leven van jongeren en hun omgeving.
- ♥ Jeugdcriminaliteit is in opkomst. Steeds meer jongeren laten zich inzetten als geldzkel, dragen messen of houden zich bezig met het op een illegale manier verdienen van geld. We hebben ons ingezet op het gebied van ondermijning en aanpak jonge aanwas. Dit heeft geresulteerd in individuele trajecten, ondersteuning en dialoogsessies op scholen, voorlichting aan ouders, inzet van de YouChoose VR bril tijdens onder andere het Mobiel Medialab, het creëren van online content zoals de film EZEL, signalering op straat en gerichte samenwerking met de gemeente en politie.
- ♥ Het online jongerenwerk is doorontwikkeld met podcasts (1000 views). We maakten de film EZEL (1500 views op YouTube) en organiseerden een online vuurwerkquiz (150 deelnemers).
- ♥ Alle jongerenwerkers zijn online gegaan met verschillende social media accounts. We zien een toename in het aantal aanmeldingen via deze kanalen. Jongeren weten ons online goed te vinden.
- ♥ Met FriendsOnline organiseerden we online bijeenkomsten voor jongeren die tijdens de coronacrisis extra onder druk stonden en moeite hebben met sociale contacten. De afsluiting van het programma heeft fysiek plaatsgevonden. Mooie vriendschappen zijn ontstaan.
- ♥ Het programma Track the Talent is omgevormd van een 12-wekelijks programma naar een 6-wekelijks programma. Het nieuwe programma is intensiever voor jongeren doordat zij nu tweemaal per week een dagdeel gebruiken voor Track the Talent. Daarbij krijgen de jongeren ook huiswerk mee ten behoeve van hun eigen activering. Naast praktische voordelen zorgt het nieuwe programma voor betere focus en

betrokkenheid bij de jongeren.

- ♥ Het belangrijkste resultaat dat we behalen met Track the Talent is persoonlijke groei bij de jongeren. Uit de evaluatie bleek dat jongeren gegroeid zijn op de aspecten 'vertrouwen in eigen toekomst', 'zelfvertrouwen', 'perspectief (ik weet wat ik wil worden)', 'talent' en 'kwaliteit en doelstellingen (ik weet wat ik wil bereiken en welke stappen ik hiervoor moet nemen)'. De deelnemers lieten tevens een zichtbare groei zien op de vaardigheden 'leiderschap', 'presenteren', 'samenwerken' en 'taal', en op de gedragskenmerken 'houding', 'betrokkenheid', 'ruimte geven aan elkaar' en 'assertiviteit'.
- ♥ Reken af met Geldstress is een methodiek die wordt ingezet bij jongeren met schulden.
- ♥ Nieuwe samenwerkingen zijn ontstaan met Mentaal Beter, Youz en Family Supporters.
- ♥ Huidige samenwerkingen zoals met Stichting Maatvast en het onderwijs zijn doorgegaan en werden geïntensiveerd toen deze partners na lockdowns en sluitingen weer open gingen.
- ♥ Het vinden van een woning voor jongeren blijft problematisch. Online, in het Plus-Punt als op straat melden zich bij het jongerenwerk steeds meer jongeren dat ze op zoek zijn naar een woning of kamer, maar ook jongeren die uit huis gezet zijn. Met name jongeren uit lage sociale klassen, met een baan met een minimumloon of vanuit een BBL-opleiding kunnen geen woning of kamer vinden. Het jongerenwerk ondersteunt deze jongeren met informatie en advies, inschrijven Woningnet en Room (DUWO) en bij het invullen van de benodigde formulieren. Ook ondersteunt het jongerenwerk deze jongeren bij bijvoorbeeld intakegesprekken bij BCT.
- ♥ Met minister Grapperhaus zijn we, tijdens het Mobiel Medialab, in gesprek gegaan over het belang van het jongerenwerk op straat en onze inzet ten behoeve van veiligheid en ondermijning.
- ♥ In samenwerking met het HVC en Altra en onder regie van MeerWaarde hebben we een introductiefilm gemaakt over het jongerenwerk. Doel was om zichtbaarheid en bekendheid van het jongerenwerk in school te creëren.
- ♥ We hebben gewerkt aan het borgen van de JOGG-visie bij de partnerorganisaties. Een gezonde leefstijl bij kinderen (en jongeren) heeft structureel onze aandacht.
- ♥ De sociaal werkers jeugd zijn nauw verbonden aan de innovaties uit thema 5. Ze signaleren kansen, mogelijkheden en hiaten in het aanbod voor jongeren. Ze gaan

gericht op zoek naar jongeren om praktijk en onderzoek met elkaar te verbinden.

- ♥ Het team jeugd heeft een CTER training gevolgd, gericht op handelingsperspectieven voor polarisering en radicalisering bij jeugdigen. Daarnaast heeft een medewerker de opleiding "Aanpak jeugdcriminaliteit en jeugdgroepen" gevolgd.

Doorkijk 2022

We gaan met jongeren in gesprek over de ongewenste gevolgen die de online wereld kan hebben op de offline wereld van jongeren. Kinderen en jongeren raken soms verstrikt in de negatieve effecten van de online wereld zoals gameverslaving, cyberpesten, sexting en criminaliteit. Een toenemend probleem zijn geldezels waarbij jongeren worden misbruikt door criminelen bij internetoplichting en witwassen.

We zetten onze creativiteit en vindingrijkheid in om jongeren op te sporen die zich niet zo makkelijk laten vinden of zich niet aangetrokken voelen tot het aanbod dat in Haarlemmermeer beschikbaar is. Dat kunnen jongeren zijn met een psychische kwetsbaarheid of beperking. Maar ook jongeren die kampen met gevoelens van eenzaamheid, hoge stress ervaren door bijvoorbeeld armoede of gezinsproblematiek, identiteitsontwikkeling of genderproblematiek.

De samenwerking met het onderwijs is van essentieel belang om (kwetsbare) jongeren te versterken. Vanuit het Coronaherstelplan zetten we de samenwerking voort waarbij de focus ligt op het dempen van de negatieve gevolgen van de coronamaatregelen. Daarnaast zien scholen dat de verharding van de straatcultuur meegenomen wordt naar de schoolomgeving. De scholen doen een beroep op de expertise van het jongerenwerk hoe zij hiermee om moeten gaan.

We dragen actief bij aan de beweging van zwaar naar licht door andere samenwerkingspartners en het bedrijfsleven te trainen op hun signaleringsfunctie. Met onze deelname in de werkgroep 'Partners in Preventie' zijn we hét uitvoeringsorgaan voor de implementatie van het gemeentelijk jeugdbeleid.

Als partner in JOGG gaan we voor een gezonde leefstijl en gezonde omgeving in heel Haarlemmermeer. We geven bovendien uitvoering aan het Preventieakkoord Gezond&Meer en het Sportakkoord.

Vanuit team Jeugd zal een aandachtsfunctionaris CTER aangesteld worden. Deze sociaal werker zal een training gaan volgen CTER, is intern voor collega's aanspreekpunt rondom CTER-signalen/zaken en is voor de gemeente aanspreekpunt rondom CTER. De aandachtsfunctionaris neemt deel aan een kerngroep met ketenpartners en zorgt dat kennis van CTER en polarisatie op peil blijven binnen de organisatie.

Cijfers

Thema 2	2021	2020
Track the Talent: aantal deelnemers	12	12
MatchMentor: aantal deelnemers	56	81
Aantal jongeren in individuele begeleiding	185	227

Het stimuleren en vergroten van inbreng en betrokkenheid jeugd (doel 2.3)

Wat we doen

We helpen jongeren die het verschil willen maken en betekenisvol willen zijn voor de samenleving. We stimuleren, inspireren en activeren jongeren om initiatieven te ont-plooiën waarbij hun talenten ontdekt en ontwikkeld worden. Ideeën worden omgezet in daden die zorgen voor een positieve bijdrage aan Haarlemmermeer. Dit doen we met MENES; het jongerenparticipatieplatform in Haarlemmermeer. MENES biedt coaching, legt verbindingen met samenwerkingspartners en het bedrijfsleven en ondersteunt bij het organiseren en uitvoeren van de initiatieven.

Impact

Uit het Jeugdonderzoek van de Gemeente Haarlemmermeer komt naar voren dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen zich meer gediscrimineerd voelen dan in 2015. MENES is gevraagd om samen met jongeren een advies uit te brengen over de inhoud van twee filmpjes over het thema discriminatie en een advies uit te brengen over hoe jongeren met het thema discriminatie bereikt kunnen worden. Door jongeren zelf te laten meedenken worden jongeren bewuster van de problematiek en formuleren ze een aansprekende boodschap voor jongeren door jongeren. Om beide adviezen te kunnen formuleren hebben we gebruik gemaakt van sociale media, scholen, interviews, dialoogsessies, enquêtes en hebben we jongeren op straat aangesproken. Op basis van alle geleverde input hebben de jongeren een lijst gemaakt met do's en don'ts wat varieert van 'jongeren laten oefenen met concrete situaties van discriminatie in de klas of op school in de vorm van rollenspellen' (do's) tot 'jongeren uitnodigen om te praten over hun ervaringen met discriminatie maar geen tips geven over hoe (hier op een gezonde manier) mee om te gaan' (don'ts). De jongeren die ondervraagd zijn, zijn zich meer bewust geworden van het thema discriminatie en wat dit voor gediscrimineerde jongeren betekent. Jongeren die meewerkten aan het onderzoek en zelf gediscrimineerd worden, voelden zich gehoord en gesteund. De jongeren die hebben meegewerkt aan de uitvoering van het onderzoek en het maken van het advies hebben hun vaardigheden verbeterd zoals het maken van een tijdsplanning, leren samenwerken en budgetbewaking.

We maken impact door:

- De inbreng en betrokkenheid van jongeren bij zaken die hen aangaan te vergroten en te stimuleren.

- Jongeren te stimuleren tot het nemen van initiatief en regie bij de organisatie en uitvoering van activiteiten.
- Jongeren te stimuleren om samen te werken.
- Jongeren hun talenten te laten ontdekken en ontwikkelen.
- Jongeren een beter toekomstperspectief te bieden.
- Jongeren leren alternatieven af te wegen en oplossingsgericht te handelen.
- Jongeren leren waar hun interesses liggen en welke persoonlijke kwaliteiten ze kunnen gebruiken.
- Jongeren zich te informeren en verschillende bronnen in het maatschappelijk veld te verkennen.

Corona

Veel initiatieven komen doorgaans naar aanleiding van het bezoek van MENES aan de lessen maatschappijleer. De sluiting van de scholen en later de beperkte openstelling zorgden ervoor dat deze toegang voor MENES was afgesloten. Initiatieven kwamen nu vooral vanuit het jongerenwerk en de contacten die we hebben met de jeugd op straat. Een aantal projecten kon door de maatregelen niet doorgaan omdat dit events of projecten met grote groepen betrof. Deze projecten starten we in 2022 op. Dat jongeren zich bewust waren van de noodzaak van de maatregelen bleek uit het ludieke jongereninitiatief '1,5 meter samenleving' waarbij een 1,5 meter sjaal op school en op straat werd uitgedeeld en direct het gesprek over de gevolgen van de maatregelen voor jongeren werd gevoerd.

Ontwikkelingen in 2021

- We hebben een online speeddate-avond georganiseerd om eenzaamheid tijdens corona tegen te gaan.
- Samen en toch apart in de coronatijd een film kijken. Sociale activiteit tegen eenzaamheid.
- Inzamelactie van klein-meubelen door leerlingen van het Haarlemmermeer Lyceum en No Waste Decoration. Tijdens de informatiemarkt wilde No Waste Decoration een workshop geven waarbij oude meubelen gerecycled worden. De informatiemarkt kon vooralsnog niet doorgaan.
- Jongeren van de Opaallaan willen het bewegen en het samenzijn bevorderen tussen de bewoners van de Opaallaan en hebben een sportevent georganiseerd.

- ♥ Een aantal jongeren wil de JOP bij de skatebaan opknappen en aantrekkelijker maken. Dit hebben zij gedaan met een prachtig kunstwerk.
- ♥ We hebben een folder ontwikkeld met een overzicht voor jongeren waarmee zij snel en gemakkelijk hulp kunnen vinden. In de folder staat het aanbod voor jongeren in onze gemeente. We willen jongeren dichterbij het aanbod brengen.
- ♥ Voor de Coming Out Day hebben we samen met de andere partners van de Regenboogcoalitie een Chill Out (jongerendialoog) georganiseerd in Dycker voor LHBTI-Q+-jongeren met onder andere een logo-wedstrijd.
- ♥ Leerlingen van het ISK hebben op 1 juli de afschaffing van de slavernij herdacht en gevierd tijdens de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomst. Op die datum is de Nederlandse wet aangepast en mocht je in de koloniën geen mensen meer als bezit hebben. In Hoofddorp staat een monument, wat bijzonder is want in Nederland zijn nog niet zoveel monumenten over het slavernijverleden. Jongeren hebben een bijdrage geleverd aan de bijeenkomst in de vorm van een brief en gedicht met een krans.

Doorkijk 2022

Projecten die in 2021 door de maatregelen niet door konden gaan, zullen in 2022 opgepakt worden.

Er worden twee nieuwe jaarthema's geformuleerd op basis van actuele ontwikkelingen die de gemeente en MeerWaarde signaleren. We gaan onderzoeken of we een andere website kunnen ontwikkelen die aansluit bij de behoeften van de jongeren.

Cijfers

Thema 2	2021	2020
Aantal projecten	12	12
Aantal thema's	2	2

Informereren, signaleren, ondersteunen volwassenen/algemeen

Zichtbaar, laagdrempelig en dichtbij aanwezig in de wijk

Wat we doen

We zijn zichtbaar en laagdrempelig aanwezig in de wijk, ambulant op straat en in de PlusPunten in de wijken. Zo signaleren we vroegtijdig. We zijn de vraagbaak en weg-wijzer voor zorg en voorzieningen. Iedere inwoner die bij ons een vraag stelt, moet met één doorverwijzing op de juiste plek terecht komen.

Thema3	2021	2020
Aantal cliënten PlusPunten	3534	4109

(Kwetsbare) inwoners worden ondersteund bij hun communicatie met officiële instanties en er is bemiddeling bij geschillen (cliëntondersteuning) (doel 3.1)

Wat we doen

We bieden inwoners onafhankelijke cliëntondersteuning, zodat zij hun weg weten te vinden in het woud van zorg en voorzieningen, rechten en plichten. Wanneer een inwoner niet op eigen kracht de contacten met officiële instanties kan leggen, helpen we bij de communicatie. Tevens adviseren en bemiddelen we bij geschillen met officiële instanties.

Impact

Een mevrouw van 35 jaar vindt het heel lastig om in gesprek met haar advocaat aan te geven wat zij graag wil in de scheiding die ze doormaakt. Ze wordt steeds heel verdrietig en hierdoor komt ze niet uit haar woorden. Mevrouw heeft al meerdere keren een gesprek gehad met een sociaal werker met expertise maatschappelijk werk. De sociaal werker stelt voor om samen alles op papier te zetten en dan met haar mee te gaan naar het gesprek. Tijdens het gesprek kan de sociaal werker haar dan wijzen op het papier en haar hierin ondersteunen.

Mevrouw vindt dit een goed idee. Het gesprek heeft plaatsgevonden en was succesvol. Mevrouw had met name veel aan het lijstje en voelde zich gesterkt doordat er iemand bij was die haar kon ondersteunen wanneer dit nodig zou zijn. Dit was uiteindelijk niet nodig.

We maken impact door:

- ▼ Kwetsbare inwoners inzicht te geven op welke (sociale) voorzieningen ze recht hebben.
- ▼ Kwetsbare inwoners te helpen bij het aanvragen van zorg en voorzieningen.
- ▼ Kwetsbare inwoners te ondersteunen bij geschillen met officiële instanties.

Ontwikkelingen in 2021

- ▼ Net als voorgaande jaren ontvingen we geen doorverwijzingen voor cliëntondersteuning bij keukentafelgesprekken vanuit de gemeentelijke afdeling WMO.

Verklaringen hiervoor kunnen zijn dat de mogelijkheid van het aanbod voor cliëntondersteuning wellicht onvoldoende wordt toegelicht door de WMO-consulent. Daarnaast zijn de afgelopen twee jaar veel keukentafelgesprekken door de gemeente telefonisch gevoerd. Aansluiten van een cliëntondersteuner ligt dan misschien minder voor de hand, maar is zeker niet onmogelijk. Tenslotte kunnen cliënten ook in hun eigen netwerk ondersteuning hebben gevonden.

- ▼ Het afgelopen jaar is een aantal inwoners zelfstandig op MeerWaarde afgestapt met een vraag voor cliëntondersteuning. Daarnaast bieden we binnen de individuele hulpverleningstrajecten cliëntondersteuning als integraal onderdeel van andere ondersteuningstrajecten. Deze trajecten worden veelal geregistreerd bij 3.2, 3.3 en 3.4. Het aantal cliënten dat wordt ondersteund in het contact met de WMO-consulent, ligt dan ook hoger dan de cijfers laten zien.

Cijfers

Thema3	2021	2020
Aantal inwoners dat gebruik maakt van onafhankelijke cliëntondersteuning	29	-

Kwetsbare inwoners krijgen (weer) grip op hun leven doordat ze hun problemen in beeld hebben en kunnen aanpakken (doel 3.2)

Wat we doen

De sociaal werkers helpen inwoners op weg met wat er nodig is om problemen aan te pakken en de regie over het leven (terug) te krijgen. We bieden zowel individuele ondersteuning als relatie- en gezinsgesprekken. We streven ernaar dat mensen in samenwerking met hun sociale omgeving zich zo goed mogelijk kunnen ontplooiën, naar hun eigen aard, behoeften en opvattingen en dat zij rekening houden met andere met wie zij samenleven.

- ♥ We zijn als wegwijzer zichtbaar en laagdrempelig aanwezig in de wijk, ambulante op straat en in de PlusPunten in de wijken.
- ♥ Met inwoners die een hulpvraag hebben gaan we in gesprek en brengen, middels een brede intake, knelpunten op alle leefgebieden in kaart.
- ♥ Voor hulpvragen die andere expertise vragen, verwijzen we door naar netwerkpartners.
- ♥ We ondersteunen inwoners in individuele hulpverleningstrajecten op het gebied van wonen, arbeid en inkomen, zingeving, rouw- en verlies, scheiding, gezondheid, zelfzorg en zelfmanagementsupport zoals grenzen stellen en regie op je eigen leven.
- ♥ Voor inwoners met een blijvend verhoogde kwetsbaarheid houden we vinger aan de pols door middel van een waakvlamcontact.
- ♥ We geven voorlichtings- en themabijeenkomsten en andere activiteiten in groepsverband op bovenstaande thema's. Dit doen wij bij voorkeur samen met ketenpartners.

Impact

Een vader van twee jonge kinderen komt naar het PlusPunt. Hij geeft aan geen geld te hebben en op korte termijn zijn woning te moeten verlaten. Dit probleem is ontstaan nadat zijn ex-partner van huis is vertrokken en de rekeningen heeft leeggehaald. Vader is ZZZP-er en heeft op dat moment geen werk.

Samen met de vader heeft de sociaal werker gekeken naar mogelijkheden voor het aanvragen van een uitkering. Vanwege omstandigheden bleek dit niet mogelijk. Vervolgens is in samenwerking met de collega met specialisme sociaal raadslieden gekeken welke mogelijkheden er voor deze vader waren om alsnog aan inkomen te komen. Vader is begeleid bij de aanvraag voor Kindgebonden budget en kinder-

bijslag. Dit is door onze inzet zo spoedig mogelijk uitbetaald. Daarnaast was het waarborgen van de veiligheid van de kinderen een belangrijk aandachtspunt voor de sociaal werker. Hierbij is nauw samengewerkt met externe instanties zoals Veilig Thuis, Gemeente, Meer-team en politie.

Vader gaf regelmatig aan het 'op te willen geven'. Uit de gesprekken met de sociaal werker putte hij weer kracht en goede moed om zoveel mogelijk zaken zelf op te pakken.

Uiteindelijk is het deze vader gelukt om werk te vinden. Hij is daardoor weer financieel onafhankelijk. Er is een procedure opgestart voor de aanvraag van een woonurgentie, zodat er weer een veilige opgroebasis en stimulerende omgeving voor zijn kinderen is. Er blijft contact met vader om, wanneer de situatie stabiel is, te kijken naar extra opvoedondersteuning vanuit bijvoorbeeld Home-Start. Vader heeft meermaals aangegeven niet te weten wat hij zonder onze hulp had gedaan.

We maken impact door:

- ♥ Kwetsbare inwoners met hun hulpvraag, zo mogelijk binnen één stap, aan de juiste hulpverlenende instantie te verbinden.
- ♥ Samen met de inwoner een duurzame oplossing voor de ervaren knelpunten te vinden, waardoor hij weer zelfstandig verder kan.
- ♥ Preventief informatie en advies te geven aan inwoners waardoor het risico op problematiek verkleint en de zelfredzaamheid vergroot.

Corona

In tegenstelling tot andere organisaties was MeerWaarde ondanks de coronabeperkingen toegankelijk en bereikbaar voor de inwoners van Haarlemmermeer. Zodra de situatie het toeliet werden de inloopsprekuren en spreekuren op afspraak geopend. We zijn op een creatieve manier met de beperkingen omgegaan door bijvoorbeeld vaker gesprekken via Teams of telefoon te voeren. Mensen vonden het fijn dat zij niet langs hoefden te komen; een belletje kan bijvoorbeeld aan het begin van de avond waardoor mensen geen vrij hoeven te nemen.

In deze tijd van lockdown en eenzaamheid hadden inwoners het gevoel er niet alleen

voor te staan. Daarover werd regelmatig waardering uitgesproken. Het telefonisch CoronaPunt heeft ook in 2021 doorgang gevonden. Dit jaar is daar weinig gebruik van gemaakt, omdat in het tweede coronajaar inwoners meer gewend waren aan de nieuwe normaal van de coronasamenleving.. Daarnaast weten ze MeerWaarde via de reguliere kanalen goed te vinden voor hun vragen.

Ontwikkelingen in 2021

- Algemeen zien we in 2021 een afname van hulpvragen. Dit is zichtbaar in alle gebieden in Haarlemmermeer. Niet alleen in de PlusPunten maar ook binnen de verschillende onderdelen van de maatschappelijke dienstverlening (3.2, 3.3 en 3.4) merken we dit. Een mogelijke verklaring hiervoor is het feit dat mensen hebben gewacht met het stellen van hun vragen. De keerzijde is dat wanneer inwoners zich naar MeerWaarde wenden de problematiek complexer is waardoor langduriger ondersteuning nodig is. Zo ontstond in september een wachtlijst bij alle onderdelen van maatschappelijke dienstverlening. De wachttijd bedroeg gemiddeld 4 weken. Inmiddels zijn deze wachttijden opgelost.
- Met Vluchtelingenwerk zijn werkafspraken gemaakt over doorverwijzing van statushouders die meer ondersteuning nodig hebben dan de hulp die Vluchtelingenwerk kan bieden.
- Naast ondersteuningstrajecten bieden we ook online informatie en advies over diverse thema's op onze website en sociale media, zoals de BLOG Help! Hoe zoek ik een huis: <https://tinyurl.com/4xa9ta8e>. Deze preventieve inzet geeft inwoners handvaten om zelf met hun hulpvraag aan de slag te gaan.
- MeerWaarde participeert in de werkgroep rondom de briefadressen. In deze werkgroep participeren verschillende samenwerkingspartners (Team huisvesting, Burgerzaken, Meer-team). De situaties van de mensen die een briefadres krijgen is niet standaard en vraagt om maatwerk.

Doorkijk 2022

In 2022 zullen we blijven participeren in de werkgroep rondom briefadressen. In het PlusPunt van Nieuw-Vennep start de pilot rondom meer samenwerking met andere partners in de PlusPunten. Wanneer de pilot succesvol wordt afgerond, dan zal dit doorgezet worden in andere PlusPunten.

Cijfers

Thema 3	2021	2020
Aantal gestarte casussen/nieuwe cliënten maatschappelijk werk	458	440

Zelfstandig wonende kwetsbare inwoners worden ondersteund (doel 3.3)

Wat we doen

Met veel ouderen gaat het goed. Een groep ouderen is echter kwetsbaar. Deze kwetsbaarheid kan met het klimmen der jaren ontstaan maar ook plotseling intreden. Vaak is de oorzaak afnemende gezondheid of mobiliteit, slechte levensomstandigheden, een afnemend sociaal netwerk of een ingrijpende gebeurtenis zoals het overlijden van een partner. Veel ouderen ervaren moeilijkheden bij het zoeken naar de juiste hulp: bijvoorbeeld bij het invullen van formulieren, het aanvragen van subsidies, het aanpassen van de woning en het krijgen van de juiste zorg en ondersteuning. Ouderen kunnen voor hulp en ondersteuning terecht bij het sociaal werk. We hebben specifieke aandacht voor de groep ouderen. Samen met de inwoner streven we naar vasthouden wat er is, dit waar mogelijk versterken en afnemende competenties compenseren.

- We zijn als wegwijzer zichtbaar en laagdrempelig aanwezig in de wijk, ambulante op straat en in de Pluspunten in de wijken.
- Met inwoners die een hulpvraag hebben gaan we in gesprek en brengen, middels een brede intake, knelpunten op alle leefgebieden in kaart.
- Voor hulpvragen die andere expertise vragen, verwijzen we door naar netwerkpartners.
- We ondersteunen zelfstandig wonende kwetsbare inwoners en hun mantelzorgers in individuele hulpverleningstrajecten op het gebied van veilig en verantwoord thuis wonen en integratie in de woonomgeving. Denk hierbij aan doelgroepen als ouderen, migranten en zorgmijders.
- Voor oudere inwoners die moeite hebben met zelfstandig leven en wonen, bieden we lichte vorm van casusregie.
- Aan inwoners met een blijvend verhoogde kwetsbaarheid bieden we waakvlamcontacten.
- We bieden inwoners van 80+ een preventief huisbezoek met het oog op vroegsignalering.
- Voor inwoners en ketenpartners organiseren we voorlichtings- en themabijeenkomsten en ander thematische activiteiten in groepsverband.

Impact

Een oudere dame woont in een woning in de vrije huursector. Mevrouw ontvangt al meerdere jaren Woonkostentoeslag vanuit de gemeente Haarlemmermeer om de huur te kunnen betalen. Ze kampt met toenemende fysieke ongemakken, waar-

door de woning niet meer passend is. Zij is in deze woning blijven wonen omdat haar blinde echtgenoot niet in een nieuwe omgeving zou kunnen aarden. Na het overlijden van haar man wil mevrouw verhuizen. Zij ervaart veel stress op financieel vlak, voelt zich alleen en geïsoleerd in haar woonomgeving en met het oog op valgevaar is de woning niet langer geschikt.

De thuiszorgmedewerker van mevrouw heeft MeerWaarde ingeschakeld. Door de inzet van de sociaal werker kon mevrouw met urgentie verhuizen naar een passende aanleunwoning en is ondersteuning geboden in verband met de financiële stress. Zij woont nu dicht bij de benodigde zorg en voorzieningen. Daardoor kan ze gemakkelijk aansluiten bij ontmoetingsactiviteiten en heeft ze meer contact met leeftijdsgenoten. Met de passende woning is het valgevaar afgenomen. Naast verhoogd welbevinden resulteert de door ons geboden ondersteuning in een maatschappelijke kostenreductie wat betreft de gemeentelijke toeslagen en WMO-voorzieningen. Woontoeslag is niet meer nodig en de oude woning hoeft niet te worden aangepast.

We maken impact door:

- Knelpunten vroegtijdig te signaleren en waar mogelijk op te lossen, waardoor escalatie van problematiek wordt voorkomen.
- Kwetsbare inwoners met hun hulpvraag, zo mogelijk binnen één stap, aan de juiste hulpverlenende instantie te verbinden.
- Samen met de inwoner een duurzame oplossing voor de ervaren knelpunten te vinden, waardoor hij zelfstandig kan blijven wonen en integreren in de woonomgeving.
- Preventief informatie en advies te geven aan inwoners om risico's op problematiek te verkleinen en hun zelfredzaamheid te vergroten.
- Het aanpakken van concrete hulpvragen op het gebied van:
  - Voorzieningen zoals huishoudelijke hulp, woningaanpassingen, vervoersvoorziening en persoonsalarmering, hulp bij tuinonderhoud
  - Huisvesting
  - Verwaarlozing
  - Vergeetachtigheid/ psychogeriatric
  - Activiteiten in de wijk
  - Sociale contacten/ontbreken netwerk
  - Eenzaamheid

- Overbelaste mantelzorg
- Rouwverwerking
- Beter leren omgaan met computer/tablet

Corona

De uitvoering van de preventieve huisbezoeken in 2021 was nog altijd aangepast vanwege corona- beperkingen. Onze vrijwilligers zijn ook dit jaar weer actief geweest met het telefoneren, verspreiden van informatie en het afleggen van huisbezoeken. Zonder deze vrijwilligers hadden we lang niet zoveel ouderen kunnen bereiken. Een compliment voor deze vrijwilligers!

Veel ouderen geven aan hulp nodig te hebben bij hun post en administratie. Door corona zijn de sociale netwerken meer op afstand komen te staan. Er zijn minder fysieke preventieve huisbezoeken gedaan waardoor niet altijd de juiste hulp kon worden ingezet.

Ontwikkelingen in 2021

- 📍 Net als bij 3.2 en 3.4 zien we een afname van het aantal hulpvragen, maar een toename van de complexiteit van de hulpvragen.
- 📍 De sociaal werker ouderen biedt psychosociale begeleiding en ondersteunt bij het aanvragen van voorzieningen. Sociaal werkers krijgen regelmatig de verhalen te horen die niet aan de familie worden verteld. Zeker bij alleenstaande mensen. Ze willen anderen niet lastig vallen of er is weinig netwerk. Gevoelens van falen, schaamte en de angst om onafhankelijkheid te verliezen komen hierbij kijken. Door ouderen te begeleiden wordt de stap om hulp te vragen kleiner. En kunnen zij zich daarna alsnog weer verder redden.
- 📍 De 80-jarigen geven aan het preventief huisbezoek te waarderen. Zij vinden het fijn dat 'de gemeente' deze aandacht voor hen heeft. Het informatieve gesprek en het overzicht met informatie (gebiedsgerichte sociale kaart) wordt op prijs gesteld.
- 📍 Over het algemeen zien wij dat veel 80-jarigen zich nog goed weten te redden en dat gezondheidsproblemen zich later ontwikkelen. Het is opvallend dat er niet veel directe hulpvragen zijn, maar er vaak op een later moment contact wordt gezocht met de sociaal werker met een (kleine) hulpvraag. Het huisbezoek en de achtergelaten informatie blijken een positief en preventief effect te hebben.

- 📍 In 2021 hebben we meer aanvragen ontvangen waarbij geheugenproblematiek speelt. In meerdere gevallen was er al sprake van een diagnose maar nog geen inzet van een casemanager.

Doorkijk 2022

We verwachten in 2022 een grote toename van vragen rondom psychosociale hulp i.v.m. bijvoorbeeld eenzaamheid als gevolg van de effecten van de coronacrisis. Waar mogelijk willen we vrijwilligers of ervaringsdeskundigen aanhaken. Rondom de preventieve huisbezoeken zijn nieuwe afspraken gemaakt rondom de brieven die verstuurd worden. Inwoners die langer thuis willen blijven wonen hebben onze aandacht. We bekijken samen met hen welke mogelijkheden er zijn om dit te kunnen bewerkstelligen.

Cijfers

Thema 3	2021	2020
Aantal gestarte casussen/nieuwe cliënten ouderenadvies	423	488

Kwetsbare inwoners zijn in staat hun (financiële) administratie goed te voeren (doel 3.4)

Wat we doen

Sociaal werkers geven sociaal juridisch advies over vragen die te maken hebben met wetten, regels en financiën. We wijzen de inwoners de weg in het woud van wetten, regelingen en formulieren en geven informatie over de instellingen die de wetten uitvoeren. We zoeken naar mogelijke oplossingen door te bemiddelen met instanties en inwoners te wijzen op mogelijke toelagen.

- ♥ We bieden individuele trajecten op het gebied van inkomen en financiën om schulden te voorkomen, verminderen en waar mogelijk op te lossen.
- ♥ We ondersteunen waar nodig inwoners bij het digitaal aangifte doen of het aanvragen van voorzieningen.
- ♥ Met inwoners die een hulpvraag hebben gaan we in gesprek en brengen, middels een brede intake, knelpunten op alle leefgebieden in kaart.
- ♥ Voor hulpvragen die andere expertise vragen, verwijzen we door naar netwerkpartners.
- ♥ We werken hierbij vanuit een stress-sensitieve aanpak. Dat wil zeggen dat we rekening houden met de invaliderende werking van stress als gevolg van schaarste. Daarom is het soms tijdelijk noodzakelijk dat de regie op de situatie wordt overgenomen om deze vervolgens in kleine stapjes weer over te dragen aan de inwoner.
- ♥ Voor inwoners met een blijvend verhoogde kwetsbaarheid bieden we waakvlamcontacten.
- ♥ We geven aan inwoners en ketenpartners voorlichtings- en themabijeenkomsten en ander activiteiten in groepsverband op het gebied van schuldpreventie.
- ♥ We werken hierin samen met ketenpartners zoals de afdeling sociale dienstverlening van de gemeente, Plangroep en Humanitas.

Impact

Een alleenstaande vrouw van 50 jaar klopt bij MeerWaarde aan voor informatie, advies en ondersteuning bij het vinden van woonruimte. Sinds haar relatie is beëindigd, is ze dakloos en slaapt in haar auto. Vanuit het sociaal raadslieden werk van MeerWaarde heeft mevrouw informatie gekregen over het stappenplan woonruimte en heeft ze instructie ontvangen hoe te zoeken op WoningNet. Daarnaast is juridisch onderzocht wat haar rechten zijn op behoud van de woonruimte waar zij woonde met haar ex-partner.

Ze is door MeerWaarde ondersteund met haar melding bij team Huisvesting van de gemeente in verband met haar dakloosheid. En is bemiddeld naar maatschappelij-

ke opvang. En tenslotte is ze geholpen met het indienen van een urgentieverzoek en het voeren van een kans-adviesgesprek bij het Vierde Huis.

Door de inzet van het sociaal werk is voor mevrouw een plek in de maatschappelijk opvang beschikbaar gesteld en is urgentie toegekend. Hierdoor is haar dagelijks functioneren verbeterd.

Verdere ondersteuning door een POH'er en de huisarts en langdurig verblijf in de maatschappelijke opvang is voorkomen.

Een 55-jarige musicus is co-ouder van een zoon. Als gevolg van de coronacrisis is zijn volledige inkomen weggefallen door het stopzetten van de culturele voorstellingen waaraan hij meewerkte. Hij klopt bij MeerWaarde aan voor juridische en psychosociale ondersteuning en advies voor zijn financiële problemen. De sociaal werker heeft juridisch onderzocht op welke financiële voorzieningen hij aanspraak kan maken. Vervolgens is overlegd met banken over een mogelijke oplossing. Tenslotte is de inwoner ondersteund bij het bespreekbaar maken van de huurachterstand met de particuliere eigenaar van de woning.

Door de inzet en het advies van sociaal werk heeft hij een TONK(tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten) toegekend gekregen en een lening bij een bank ontvangen. Zo kon hij zijn huurschuld aflossen en kwam zijn dagelijks leven weer op de rails.

Verdere schulden, een traject schuldhulpverlening en een ontruimingsprocedure zijn voorkomen.

We maken impact door:

- ♥ Het voorkomen, verminderen en zo mogelijk oplossen van schulden. Dit zorgt voor stressreductie. Hierdoor komt er ruimte het hoofd van de inwoner om weer regie op het eigen leven te voeren en andere knelpunten in de woon- en leefsituatie aan te pakken.
- ♥ Vroegtijdig schuldenproblematiek aan te pakken waardoor woninguitzetting kan worden voorkomen.

Corona

In 2020 en 2021 zien we de schuldenproblematiek toenemen. Ook hier speelt vraagverlegenheid een rol. MeerWaarde heeft ZZP-ers ondersteuning geboden bij het aanvragen van de Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOZO).

Ontwikkelingen in 2021

- Net als bij 3.2 en 3.3 zien we een afname van het aantal hulpvragen, maar een toename van de complexiteit van de hulpvragen.
- Naast ondersteuningstrajecten bieden we ook online op onze website en sociale media informatie en advies over diverse thema's, zoals 'Goed omgaan met geld is goud waard, maar hoe doe je dit wanneer je als gezin weinig te besteden hebt?' <https://tinyurl.com/yc58hk6u>
Deze preventieve inzet geeft inwoners handvaten om zelf met hun hulpvraag aan de slag te gaan.
- Net zoals in 2020 waren als gevolg van coronamaatregelen de mogelijkheden voor de vrijwilligers van de Thuisadministratie zeer beperkt. De belangrijkste inkomensondersteunende voorzieningen zijn in een handig overzicht uiteengezet: <https://tinyurl.com/3hzy2kyz>

Doorkijk 2022

We willen in 2022 weer meer vrijwilligers werven voor zowel de Thuisadministratie. Ook voor de praktische zaken in de PlusPunten, het invullen van formulieren en andere administratieve ondersteuningstaken zoeken we vrijwilligers. Rondom de schuldenproblematiek in Haarlemmermeer zullen we betrokken blijven in eventuele multidisciplinaire werkgroepen.

Cijfers

Thema 3	2021	2020
Aantal gestarte casussen/nieuwe cliënten sociaal raadsliden	487	523
Thuisadministratie: aantal aanmeldingen	21	12

Zorgen dat de Haarlemmermeerse inwoners worden ondersteund bij rampen en crisis (Deelname GHOR) (doel 3.5)

Wat we doen

We bieden psychosociale hulpverlening bij calamiteiten en rampen in het gebied van de veiligheidsregio.

Impact

Als sociaal werker belast met PSH werd ik opgeroepen om naar het Courtyard hotel in Haarlemmeer te gaan. Daar verbleef een jongeman die in zijn eentje uit Afghanistan naar Nederland was gevlucht. Hij zou in verband met een studiebeurs dit jaar een opleiding in Nederland gaan volgen. Door de toenemende onveiligheid in Afghanistan was hij eerder vertrokken. Dat hij zijn familie in de dreigende oorlogssituatie moest achterlaten viel hem erg zwaar. Bij aankomst in Nederland moest hij een aantal dagen preventief in quarantaine in verband met coronamaatregelen. In zijn eentje in een hotelkamer werden het piekeren en de zorgen alleen maar groter.

Ik ben bij hem langs gegaan om te kijken hoe het met hem ging en om te checken of hij nog iets nodig had. Hij was blij om eindelijk face-to-face met iemand te kunnen praten.

Tijdens mijn bezoek vertelde hij over zijn situatie en wat hij had meegemaakt in Afghanistan. Hij was erg emotioneel en gaf aan zich grote zorgen te maken om zijn familie. Gelukkig had hij nog wel telefonisch contact met hen.

Hij had ook wat praktische vragen zoals wanneer zijn lunch werd gebracht en dat hij tandpasta nodig had. Dit heb ik voor hem geregeld bij de balie in het hotel. Bij vertrek heb ik hem mijn telefoonnummer gegeven voor als hij behoefte had aan een vervolgesprek. Na afloop van de quarantaineperiode is hij naar Delft gegaan. Daar was geregeld dat een medestudent hem zou opvangen.

We maken impact door:

Het bieden van de eerste ondersteuning ter plaatse en eventuele nazorg van slachtoffers en omstanders die getuigen zijn geweest van een calamiteit, heftig incident of ramp.

Ontwikkelingen in 2021

- In augustus hebben we als partners in de GHOR van de Veiligheidsregio Kennemerland, psychosociale hulp verleend aan geëvacueerde mensen uit Afghanistan. De hulpverlening vond zowel plaats bij aankomst op Schiphol als gedurende het verblijf van deze mensen in de noodopvang in Hoofddorp. We hebben contacten gelegd met organisaties in andere gemeenten voor die mensen die vanuit de noodopvang in andere gemeenten gaan verblijven. Vanuit onze coördinerende rol in het kernteam hebben we psychosociale hulpverleners van de zes betrokken organisaties verenigd, ingeroosterd en begeleid.
- In november is ondersteuning geboden aan passagiers die met twee vluchten uit Zuid Afrika kwamen. Onder deze inzittenden waren besmettingen met een nieuwe coronavariant. Deze passagiers moesten 10 dagen in quarantaine blijven op Schiphol. Er was een sociaal werker beschikbaar voor ondersteunende gesprekken.

Informeren, signaleren en ondersteunen jeugd, ouders en verzorgers

Het versterken van de verbinding van het CJG en de sociale basis (doel 4.1)

3

GOOD HEALTH AND WELL-BEING

10

REDUCED INEQUALITIES

Wat we doen

Als ambassadeur en verbindingsofficier koppelen we onze partners in de sociale basis op het gebied van jeugd, zoals scholen, praktijkondersteuners en het CJG steviger aan elkaar. Dit doen we om ervoor te zorgen dat gewone, alledaagse opgroei- en opvoedproblemen in gezinnen onnodig groot worden en voorkomen dat (meer) professionele hulp dan nodig wordt ingezet. Iedere ouder of verzorger heeft weleens een vraag rondom de opvoeding en ontwikkeling van hun kind(eren). De combinatie werk, opvoeding en zorg voor kinderen kan als stressvol worden ervaren. Maar ook geldproblemen kunnen een grote bron van stress zijn. Goede voorzieningen voor kinderen en jongeren ontzorgen ouders en verzorgers. Daarbij maken we voor de inwoner de verbinding met het aanbod van de sterke sociale basis in Haarlemmermeer.

Impact

Door de verbindingsofficier zijn korte lijnen ontstaan tussen de partners in de sociale basis op het gebied van jeugd. Door deze korte lijnen kan er sneller overlegd worden en is een gezin sneller op de juiste plek. Zo heeft een CJG-consulent met een jongerenwerker goed samengewerkt bij de begeleiding van een jongere met psychische problemen, die op zoek was naar een begeleid wonen-project. De juiste plek voor de jongere kon hierdoor snel gerealiseerd worden.

We maken impact door:

- De eigen kracht van ouders én van professionals te versterken.
- Het koppelen van kennis tussen de nulde en eerste lijn.
- Het makelen tussen de netwerk- en partnerorganisaties en het CJG.
- Het bouwen en onderhouden van het netwerk van sociale basisvoorzieningen in Haarlemmermeer en het CJG daarbij zichtbaar maken.

Corona

Corona en de maatregelen hebben beperkt invloed gehad op het versterken van de verbinding tussen CJG en MeerWaarde. Bijna alle overleggen vonden digitaal plaats.

Ontwikkelingen in 2021

- De verbindingsofficier heeft de samenwerking tussen het CJG en sociaal werk jeugd gestimuleerd ten behoeve van de sluitende ketenaanpak jeugd.

- De vragen van CJG-consulenten, casuïstiek of afstemming met werkvelden zijn beantwoord.
- We hebben de contacten met netwerkpartners in de sociale basis versterkt door onder andere aan te sluiten bij de netwerklunches Meer voor Elkaar.
- Samen met de CJG-consulent bespraken we casuïstiek waarbij wij de oplossingen juist zoeken in de afschaling naar sociaal werk en de sociale basis.
- Nieuw in dienst getreden CJG-consulenten zijn uitgenodigd en aangesloten bij een van onze gebiedsteamoverleggen ter nadere kennismaking en informatie-uitwisseling.
- We hebben voorbereidingen getroffen voor een gezamenlijke bijeenkomst met CJG-consulenten en de sociaal werkers jeugd. I.v.m. coronabeperkingen is deze bijeenkomst verschoven naar begin 2022.

Doorkijk 2022

Per 31 december 2021 is de inzet van de verbindingsofficier voor het CJG beëindigd. Om de samenwerking te blijven stimuleren en te continueren, organiseert MeerWaarde jaarlijks een bijeenkomst. De bijeenkomst uit 2021 zal plaatsvinden in 2022.

Vergroten van ontwikkelingskansen van kinderen (doel 4.2)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

4 QUALITY EDUCATION

10 REDUCED INEQUALITIES

Wat we doen

We bieden een methodisch ontwikkelingsprogramma aan waarin we ouders ondersteunen om samen met hun kind(eren) thuis activiteiten te doen die de ontwikkeling van het kind stimuleren en de interactie tussen ouders en kind verbeteren. Dit doen we met de Stapprogramma's. De Stapprogramma's sluiten aan bij de voor- en vroegschoolse educatie die aan kinderen wordt aangeboden. Voor de ouders organiseren we speciale themabijeenkomsten over onder andere opvoeding, ontwikkeling en naar school gaan. De Stapprogramma's hebben drie varianten: Instapje voor gezinnen met een kind van 1 tot 2, Opstapje is voor ouders met kinderen van 2 tot 4 jaar en Opstap is voor ouders met kinderen van 4 tot 6 jaar en bereidt kleuters voor op groep 3.

Impact

Onze Stapprogramma-medewerker begeleidt twee meisjes van vier jaar die naast elkaar wonen. Ze hebben allebei een grote achterstand qua taal onder andere als gevolg van corona. Tijdens de verschillende lockdowns hebben ze veel samen gespeeld. Doordat ze allebei niet zo goed Nederlands spreken, hadden de meisjes een eigen taal bedacht. De medewerker moest dus goed luisteren om het te begrijpen en deze eigen taal deed de ontwikkeling van hun Nederlands niet veel goeds. In samenwerking met de ouders hebben we de Nederlandse taal kunnen bijspijkeren. Beiden hebben veel voorgelezen waardoor het zelfverzonnen taaltje is verdwenen en de Nederlandse taal is verbeterd.

De Stapprogramma-medewerker begeleidt een meisje van vier jaar uit Somalië. Dit meisje kwam een keer thuis en vertelde haar moeder dat ze haar donkere huidskleur niet meer mooi vond en ze als haar witte vriendinnetje met geel haar wilde zijn. Haar moeder wist niet zo goed wat ze hier mee moest. Het meisje ging steeds vaker haar handen wassen in de hoop dat ze wit zouden worden. Na doorvragen door de Stap-medewerker en de moeder kwamen ze erachter dat het meisje opmerkingen van een klasgenootje kreeg. Het klasgenootje vond de kleur van de handen van het meisje niet mooi. We hebben het boekje 'ik ben bruin' besteld over een meisje met een donkere huidskleur. Het meisje uit het boek beleefde allerlei avonturen en vertelde dat ze alles kon worden wat ze wilde. Onze medewerker heeft dit boekje bijna wekelijks gelezen. Het meisje is nu trots op haar huidskleur en wil nu, net als het meisje uit het verhaal, juf worden.

We maken impact door:

- ♥ Het bevorderen van de sensitieve relatie tussen ouders en kinderen, waardoor een gezonder opvoedingsklimaat ontstaat.
- ♥ Het vergroten de ontwikkelingskansen van kinderen.
- ♥ De drempel naar de peuterspeelzaal te verlagen.
- ♥ De aansluiting op de basisschool te verbeteren.
- ♥ De brugfunctie te vervullen naar onderwijs, peuterspeelzalen, kinderopvang, gezondheidszorg en voorzieningen in de wijk.

Corona

Vanaf de eerste lockdown zijn de sociaal werkers overgegaan op videobellen of tuinbezoeken. Omdat dit niet voor elk gezin een effectieve methode bleek, zijn de huisbezoeken weer opgestart zodra dit mogelijk was. Verlegenheid of afleiding zorgen bij het videobellen voor een andere inschatting van het niveau van de kinderen dan wanneer we de kinderen fysiek treffen. Bovendien nemen ouders sneller de verantwoordelijkheid om tussendoor met het materiaal te oefenen dan bij videobellen.

Ontwikkelingen in 2021

- ♥ In de Week van het Geld hebben we bij de deelnemende gezinnen een pakket langsgebracht met daarin een special van de Donald Duck over geld, werkbladen en informatie over het PlusPunt.
- ♥ Door de medewerkers is gesignaleerd dat veel kinderen achterlopen in hun rekenvaardigheden. Hiervoor hebben we gevarieerd rekenmateriaal aanschaf waarmee de medewerkers actief aan de slag zijn gegaan met de kinderen. Materiaal dat aansluit bij het niveau van de kinderen.
- ♥ Elk gezin heeft aan het eind van het jaar een cultureel sensitief boek gekregen met verhalen waarin kinderen zichzelf kunnen herkennen.
- ♥ In 2021 zijn meer gezinnen doorverwezen naar Home-Start.

Doorkijk 2022

In 2021 hebben we helaas geen ouderbijeenkomsten kunnen organiseren. In 2022 zullen we deze weer opstarten (kind en media, meertalig opvoeden). We organiseren elk seizoen een (kosteloos) uitje voor de gezinnen. Zoals een bezoek naar de kinderboerderij in de lente, een fruitplukdag in de zomer, een wandeling in

de herfst en sleetje rijden in de winter. Met de uitjes beogen we drie doelen: 'taalontwikkeling' doordat tijdens deze uitjes de Stap-medewerkers veel woorden kunnen benoemen; 'activering' doordat gezinnen enthousiast raken en eerder uit zichzelf vergelijkbare activiteiten zullen ondernemen en 'uitbreiden sociaal netwerk' doordat ouders andere ouders ontmoeten.

In enkele gevallen is na het Stap-traject nog ondersteuning nodig. Door een vrijwilliger te koppelen aan een gezin wordt in een nazorgtraject lichte ondersteuning geboden. Bijvoorbeeld met een FamilieMaatje (zie 4.5).

Cijfers

Thema 4	2021	2020
Stapprogramma's: aantal gezinnen	64	43

Vergroten van opvoedcompetenties/versterken van sociale relaties van ouders (doel 4.3)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

10 REDUCED INEQUALITIES

Wat we doen

Elke ouder heeft wel eens vragen over opvoeden. Over heel gewone dagelijkse dingen waar je zelf even niet uitkomt. Meestal lossen ouders deze problemen zelf op. Maar soms is het een opluchting als iemand tijd heeft om te luisteren of een handje helpt bij het goed regelen van praktische zaken. Dan kan een vrijwilliger van Home-Start als maatje aan een gezin worden gekoppeld om thuis een steuntje in de rug te bieden. De sociaal werkers begeleiden de vrijwilligers, zorgen voor een koppeling tussen de gezinnen en zijn aanspreekpunt voor de verwijzers. Home-Start is er voor gezinnen met kinderen tussen 0 en 14 jaar.

Impact

Een net gescheiden moeder met ADHD en twee jonge kinderen is door de sociaal werker met expertise maatschappelijk werk, aangemeld bij Home-Start. De moeder had behoefte aan iemand die haar kan helpen om meer overzicht te creëren, behoefte aan meer tijd voor haarzelf en hoe ze haar woede beter kan reguleren. Haar dochters slapen slecht. We hebben het gezin gekoppeld aan een vrijwilliger die veel weet van ADHD en daardoor de moeder handvatten kon aanreiken hoe zij hiermee om kan gaan. De vrijwilliger deelt haar ervaring als moeder waardoor de moeder zich gehoord en begrepen voelt. We hebben doorgevraagd over het slaapgedrag van haar dochters en hebben haar hierbij ondersteund.

Moeder ervaart veel meer rust in haar hoofd en heeft geleerd te kijken naar wat haar dochters nodig hebben. Zij kan hier nu adequaat en rustig op reageren. Dochter laat minder ongewenst gedrag zien. Moeder geniet weer van moeder zijn. Ze kan nu beter haar prioriteiten stellen door bijvoorbeeld het huishouden even te laten voor wat het is en tijd vrij te maken om dingen te doen waar ze energie van krijgt.

Een alleenstaande, jonge, onzekere, zwangere vrouw, die nauwelijks Nederlands spreekt en niet weet niet wat haar allemaal te wachten staat als moeder in spe wordt door Spirit en de WMO-begeleider voor statushouders aangemeld. Ze heeft geen vrienden en familie en voelt zich eenzaam. Via Home-Start is een vrijwilliger aan haar gekoppeld, die haar ondersteunt in de voorbereiding voor de komst van de baby. De vrijwilliger denkt mee en helpt bij het babyklaar maken van het huis. Daarnaast heeft ze veel geholpen met het regelen van goedkope of gratis babyspullen omdat moeder weinig geld heeft en de weg naar deze spullen niet kende.

Ook is zij in contact gebracht met een andere jonge Eritrese moeder. Ze hebben telefoonnummers uitgewisseld en zijn aangemeld voor de bijeenkomst van de Stichting Single Supermom. Onze sociaal werker met expertise maatschappelijk werk is gedurende het traject aangesloten in verband met de gezondheidsproblemen door schimmel in de kleine woning. Moeder kon haar persoonlijke verhalen en zorgen delen met de Home-Start-vrijwilliger. Moeder genoot ontzettend van het contact en werd hier gelukkig van. Hierdoor voelde zich sterker en werd steeds actiever.

We maken impact door:

- De sociale relaties van ouders te versterken.
- Ouders en jeugd de weg te leren kennen naar het aanbod van algemene voorzieningen.
- Het vergroten van het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van de jeugd en hun ouders.
- Het aanleren van vaardigheden in veranderende gezinssituaties.

Corona

Zodra Nederland in lockdown ging en de ontmoetingscentra gesloten werden, zijn de sociaal werkers en vrijwilligers overgestapt op online contact. Nieuwe vrijwilligers werden online getraind. Voor koppelgesprekken werden veilige buitenlocaties gevonden zoals de speeltuin. Het zomeruitje en de winterbijeenkomsten zijn vervangen door een online bijeenkomst.

Ontwikkelingen in 2021

- We hebben een online training ontwikkeld voor nieuwe vrijwilligers.
- Intern begeleiders hebben online kennis gemaakt met Home-Start.
- Het aantal verwijzingen en het aantal vrijwilligers nam toe.
- Voor alle vrijwilligers is een themabijeenkomst 'Beschermjassen' georganiseerd.
- Peuterspeelzalen en scholen hebben informatiepakketten ontvangen over ons ondersteuningsaanbod voor gezinnen en hun kind(eren).
- We hebben voor de doelgroep 'zwangeren' en hun verwijzers PR-materiaal ontwikkeld.
- We hebben een vrijwilligersbijeenkomst besteed aan vaderbetrokkenheid en opvoeden in meerdere culturen.

- ♥ Aan het einde van het jaar is voor de deelnemende gezinnen een online kerstbingo georganiseerd.
- ♥ De vrijwilligers ontvingen materialen zoals opvoedboeken en opvoedspellen (het familieverhalen- kwartet met cultuur-sensitieve vragen) die ze kunnen inzetten bij hun gezinnen en waarmee ze hun eigen deskundigheid kunnen vergroten.

Doorkijk 2022

In 2022 willen we vrijwilligers werven in Spaarndam en inventariseren of ouders behoefte hebben aan een bijeenkomst over opvoeden en deze vervolgens organiseren.

Cijfers

Thema 4	2021	2020
Home-Start: aantal gezinnen	64	48

Versterken van sociale competenties bij jeugd en de algemene opvoedvaardigheden bij ouders (doel 4.4)

3 GOOD HEALTH AND WELL-BEING

5 GENDER EQUALITY

10 REDUCED INEQUALITIES

Wat we doen

Om de sociale competenties bij jeugd te versterken en de opvoedvaardigheden van ouders te vergroten, bieden we een cursusaanbod en voorlichtings- en themabijeenkomsten aan. We maken daarbij gebruik van lotgenoten en ervaringsdeskundigheid. De sociale vaardigheidstrainingen (SOVA) en de training 'Met plezier naar school' verzorgen we samen met de GGD. Enkele opdrachten in de training worden op school uitgevoerd. Zowel de ouders als de leerkracht betrekken we bij de training. Op basis van signalen, vragen van derden of op eigen initiatief organiseren we voorlichtings- en themabijeenkomsten

Impact

Een meisje uit groep 7 wordt aangemeld door haar vader voor de SOVA training. Vader werkt bij de GGD en had de flyer gezien. Het is een lief meisje met een bescheiden karakter en erg leergierig. Ze is wat onzichtbaar bij grotere groepen of bij personen die ze niet dagelijks ziet. Ze keert snel in zichzelf als de situatie onbekend is. Ze vindt het lastig om van zich af te bijten als dingen gebeuren die ze niet leuk of fijn vindt. Nieuwe contacten aangaan doet ze (liever) niet. We hebben aan de volgende leerdoelen gewerkt; voor mezelf opkomen, omgaan met kritiek en meer hulp vragen. De ouders en het meisje gaven aan dat het meisje veel van de training heeft geleerd. Ze is beter geworden in het stellen van vragen en staat steviger in haar schoenen. Ouders geven aan dat de training goede en gevarieerde opdrachten bevat, waarbij aandacht is voor het omgaan met emoties. De leerkracht beschrijft dat het meisje na de training meer optrekt met andere leerlingen, de samenwerking met andere leerlingen fijn verloopt, ze zich op haar gemak voelt en zich uit.

We maken impact door:

- ♥ De sociale competenties bij de jeugd te versterken.
- ♥ De algemene opvoedvaardigheden en opvoedkennis van ouders te versterken.
- ♥ Opvoedproblemen te normaliseren.
- ♥ Het vergroten het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van de jeugd en hun ouders.
- ♥ Het aanleren van vaardigheden in veranderende gezinssituaties.

Corona

Zodra het weer mogelijk was, hebben we een inhaalslag gemaakt met de trainingen en zijn de themabijeenkomsten gecontinueerd.

Ontwikkelingen in 2021

- ♥ We hebben voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd voor jongeren in het kader van YouChoose over bezit van steekwapens.
- ♥ Op verzoek van Vluchtelingenwerk is voorlichting gegeven aan ouders over welke problematiek bij jongeren kan ontstaan en bij welke instanties de ouders dan terecht kunnen.

Doorkijk 2022

Er is veel behoefte aan de SOVA trainingen, scholen informeren bij MeerWaarde of zij de SOVA training ook in huis kunnen halen. In 2022 gaan we onderzoeken hoe we dit kunnen realiseren en wat daarvoor nodig is.

We blijven vraaggericht voorlichtings- en themabijeenkomsten organiseren waarbij we rekening houden met de actualiteit.

Cijfers

Thema 4	2021	2020
Cursussen: aantal deelnemers	38	36
Themabijeenkomsten:	123	205

Kwetsbare ouders krijgen handvatten geboden waardoor zij hun (opvoed)-problemen kunnen aanpakken en zelfredzamer zijn geworden (doel 4.5)

Wat we doen

We ontzorgen ouders en jeugd bij opvoed- en ontwikkelvraagstukken en bevorderen een positief opvoed- en opgroei-klimaat voor kinderen, jongeren en gezinnen binnen de context van het gezin. Daarbij werken we aan eigen kracht en inzet van het sociaal netwerk. We werken met vrijwilligers zoals bij de Ouder & Kind Inloop (OKI) en FamilieMaatjes. Waar de begeleiding om agogische deskundigheid vraagt, zetten we individuele ondersteuning door middel van kortdurende hulpverleningstrajecten in. Dit doen we bijvoorbeeld met de eenoudergezinnen in de Estafettewoningen.

Dit doen we o.a. door:

- ▼ Kortdurende hulpverleningstrajecten naar aanleiding van een ondersteuningsvraag van ouders en/of jongeren.
- ▼ De aanpak Reken af met Geldstress, gericht op het wegnemen van stress bij ouders en het vergroten van hun veerkracht.
- ▼ FamilieMaatjes waarbij kwetsbare gezinnen worden gekoppeld aan een steungezin. Het steungezin helpt ouders om hun rol als ouder te vervullen. Bij deze kwetsbare gezinnen is het sociaal netwerk vaak beperkt, ze zijn in zwaar weer gekomen of zijn nieuw in Nederland.
- ▼ De OKI is een ontmoetingsplaats voor ouders met kleine kinderen. De kinderen leren met elkaar spelen. De ouders wisselen opvoedtips uit.
- ▼ Signalering van opvoedings- en ontwikkelingsknelpunten, waar nodig verwijzen we door naar de juiste hulpverlening.

Impact

Een gezin; vader, moeder en zontje van 4 zijn aangemeld door Familysupporters bij FamilieMaatjes. Bij beide ouders is sprake van psychiatrie en het jongetje heeft een ontwikkelingsstoornis waardoor hij op het speciaal onderwijs zit. Het zou heel goed voor hem zijn om eens per week naar een steungezin te gaan, om zo meer in balans te komen, en dat ook te ervaren. Moeder heeft door haar verleden weinig vertrouwen in mensen en houdt haar zontje veel bij zich. Ze zijn gekoppeld aan wat oudere mensen met volwassen kinderen waardoor zij alle tijd en aandacht hebben voor

het 4-jarige jongetje. Er is een enorme klik waardoor het kind iedere vrijdag naar dit gezin gaat. Daar laat hij veel minder probleemgedrag zien en geniet van de extra aandacht en de leuke dingen die ze doen. Het gaat zo goed dat er zelfs op een crisismoment gevraagd is of het jongetje tijdelijk ieder weekend kan komen logeren. Moeder is inmiddels positief in haar vertrouwen en stemt hiermee in. De inzet van professionele hulp, een crisisplaatsing en hoge kosten worden zo voorkomen. Maar bovendien een nare ervaring van een vreemde omgeving met meer dwang. Al met al zorgt FamilieMaatjes voor een positieve invloed op verschillende gebieden binnen dit gezin.

We maken impact door:

- ▼ Ouders en jeugdigen handvatten te geven waardoor zij beter problemen kunnen oplossen.
- ▼ Het netwerk, de ouderparticipatie, het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van jeugd en ouders te vergroten.
- ▼ Het aanleren van vaardigheden aan in veranderende gezinssituaties.
- ▼ Het voorkomen sociaal isolement bij ouders en hun kinderen.
- ▼ Het voorkomen dat problemen onnodig groot worden.

Corona

Door de sluiting van de scholen en de ontmoetingscentra konden de OKI's niet fysiek doorgaan. Met de gezinnen werd digitaal contact onderhouden en werden online activiteiten georganiseerd.

Bij de ondersteuningsvragen hebben we gezocht naar een vorm van hybride werken waarbij we een huisbezoek of fysieke afspraak afwisselden met online gesprekken. We zagen een toename van ondersteuningsvragen op het gebied van echtscheidingen, complexe gezinsproblematiek en huiselijk geweld.

Ontwikkelingen in 2021

- ▼ De aanmeldingen voor FamilieMaatjes komen hoofdzakelijk via verwijzers en be-
treffen in de meeste gevallen alleenstaande moeders met een beperkt netwerk.

- ♥ Voor FamilieMaatjes steeg het aantal aanvragen van gezinnen met kinderen van 4 tot 6 jaar met een diagnose zoals ADHD en ASS. In de praktijk blijkt het moeilijk om hiervoor steungezinnen te vinden. We hebben een kindje kunnen plaatsen bij mensen met volwassen kinderen.
- ♥ Opvallend was de stijging van de vraag van steungezinnen voor een puber die bijvoorbeeld huiswerkbegeleiding willen aanbieden. In het algemeen willen pubers niet naar een steungezin. Deze plaatsen blijven tot nu toe nog onbenut.
- ♥ Bewoners van de Estafettewoningen geven regelmatig aan geen passend aanbod te zien op Woningnet zelfs met de ruggensteunregeling. In 2021 is een structureel overleg met Ymere, Urgentiecie, Gemeente en de beheerder van de Estafette gestart. Dit leidt ertoe dat we op casusniveau de voortgang en knelpunten kunnen bespreken. Korte lijnen komen ten goede aan de samenwerking. De hulpverlening maakt sneller voortgang bijvoorbeeld wanneer een urgentieaanvraag lang blijft liggen bij de commissie.
- ♥ Vanuit het sociaal werk expertise maatschappelijk werk jeugd is een spreekuur opgestart op het Herbert Vissers College waardoor korte lijnen zijn ontstaan met mentoren en schoolcoaches.

Doorkijk 2022

In 2022 komt er meer focus te liggen op de financiële redzaamheid van jongeren. De door ons ontwikkelde aanpak Reken af met Geldstress wordt verfijnd omdat we zien dat inwoners met deze aanpak minder stress ervaren en eerder schulden aflossen.

Cijfers

Thema 4	2021	2020
Aantal personen in individuele begeleiding	68	83
FamilieMaatjes: aantal gezinnen	36	20
Reken af met Geldstress: aantal gezinnen	27	16

Innovatie

Wat we doen

MeerWaarde is het kennis- en expertisecentrum in Haarlemmermeer als het gaat om maatschappelijke vraagstukken. We hebben een schat aan kennis en ervaring op het gebied van maatschappelijke ontwikkelingen, sociale vraagstukken en trends en delen deze graag met onze opdrachtgever(s) en samenwerkingspartners. De versterking van de sociale basis(voorzieningen) in dorpen, wijken en buurten is een cruciale opgave in Haarlemmermeer.

In 2021 hebben we wederom in verband met de coronapandemie en de wisselende coronamaatregelen, scherp gelet op de sociale en mentale impact hiervan op de samenleving en hierop geacteerd. We hebben goed kunnen anticiperen op de veranderende maatregelen en de nieuwe situatie doordat innovatiedenken en -kracht stevig in onze organisatie verankerd zijn. We hebben adequaat kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de samenleving. En onze dienstverlening kunnen blijven continueren, nieuwe vraagstukken opgepakt en nieuwe doelgroepen bereikt. In 2021 zijn we volop doorgegaan met innovatie. We vonden opnieuw uit hoe we de kracht van dichtbij realiseerden. En dat is meer dan gelukt. Met de slagkracht en de investeringen op innovatie waren we flexibel, wendbaar en in staat om te blijven aansluiten bij de veranderende vraag van de inwoners.

We spreken van een innovatie als we een:

- nieuwe samenwerking aangaan;
- nieuwe dienst ontwikkelen c.q. implementeren;
- nieuwe opdrachtgever aantrekken;
- nieuwe methodiek of werkwijze ontwikkelen c.q. implementeren;
- nieuwe doelgroep ontmoeten.

Innovatie voeren we uit in nauwe samenwerking met het sociaal werk in thema 1 t/m 4. Vanuit die thema's signaleren we kansen, mogelijkheden en hiaten in het aanbod, en gaan gericht op zoek naar inwoners om praktijk en onderzoek met elkaar te verbinden.

Impact

Met de innovaties zoals we die beschreven hebben in onze subsidieaanvraag 2020-2021, hebben we de volgende resultaten bereikt:

Ontwikkeling van een kennisplatform voor en door maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties

- De digitale Toolbox Vrijwillige Inzet is in juni 2021 ontwikkeld en online gegaan en gepresenteerd tijdens de Kennis & Inspiratie bijeenkomst van de VrijwilligersCentrale Haarlemmermeer (VCH). In de Toolbox vinden vrijwilligerscoördinatoren handige tools over het werken met vrijwilligers. Hiermee geeft MeerWaarde invulling aan plaats- en tijdonafhankelijke kennis- en expertise-overdracht op het gebied van vrijwillige inzet voor maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties in Haarlemmermeer;
- Het doorontwikkelen en voorbereiden van Vitamine V(vrijwilligers)sessies voor vrijwilligers en organisaties. In deze sessies met innovatieve creatieve werkvormen worden kennis en expertise van vrijwilligersorganisaties aan elkaar verbonden en gedeeld.

Bemiddeling van moeilijk matchbare en nieuwe groepen mensen naar vrijwilligerswerk

- Het projectplan 'Vrijwillige Coach' waarbij vrijwilligers moeilijk matchbare inwoners coachen naar een passende vrijwilligersplek, is aangescherpt met een definitie van de doelgroep en we hebben in beeld gebracht welke middelen nodig zijn om met het project te kunnen starten. In 2021 is er goed overleg geweest met de gemeente en het OranjeFonds. Dit heeft geresulteerd tot het indienen van in een (additionele) aanvraag bij de gemeente Haarlemmermeer en het OranjeFonds. Deze laatste heeft reeds een financiële bijdrage toegekend. Met de gemeente zijn de gesprekken over de begroting gevoerd en het project kan naar verwachting half 2022 starten.

Uitbouwen van samenwerking met onderwijs, zorg & welzijn

Onderwijs: Scholen zijn een belangrijke vindplaats voor maatschappelijke vraagstukken.

- Voorbereiding voor de werkplaats YouthSpot 'jongerenwerk in school'; een onderzoeksproject naar de effectiviteit van jongerenwerkers in en rondom het onderwijs. Het jongerenwerk van MeerWaarde neemt deel door haar beroepspraktijk open te stellen voor studenten en actief mee te werken door middel van kennisdeling ten behoeve van het vraagstuk.
- YouChoose gastlessen binnen de YouChoose-campagne. We hebben in een eenmalige pilot acht gastlessen georganiseerd op het ROC Airport. De gastlessen bestaan

uit informatie over het onderwerp en een dialoog over messenbezit onder jongeren waarbij gebruik wordt gemaakt van een VR-video. De lessen richten zich op het vergroten van bewustwording en gedragsverandering ten aanzien van het veiligheidsgevoel en keuzes maken.

- ♥ Expert eenzaamheid en sociaal makelaar jeugd zijn in gesprek met MeerPrimair (VO) over bewustwording van het thema eenzaamheid in het basisonderwijs. Een themabijeenkomst wordt voorbereid voor 2022.
- ♥ Voorbereiding van het onderzoek 'Jongerenwerk als partner in lokale armoedebestrijding en preventie o.l.v. van Youthspot en Hogeschool van Amsterdam. Het onderzoek heeft de volgende vraagstelling: Hoe is professioneel jongerenwerk van betekenis als lokale partner in armoedebestrijding en schuldenpreventie en hoe kan het jongerenwerk haar methodische aanpak hierin verder versterken voor jongeren (10-23 jaar) in kwetsbare situaties? Het onderzoek start in juni 2022 met een looptijd van twee jaar.
- ♥ Voorbereiding samenwerking met Projectcomeback.nl, Team Sportservice Haarlemmermeer en onderwijs. Een landelijk project vanuit het programma 'Helden' dat zich richt op versterken van mentaal welzijn van jongeren. Het project benut de verhalen van topsporters om mentaal welzijn bespreekbaar te maken. MeerWaarde is aangesloten als partner met kennis van de lokale situatie. De uitvoering begint in 2022.
- ♥ In 2021 is een goedkeuring gekomen op het project #Gaatie? bij Fonds21. Een project om mentaal welzijn van jongeren een boost te geven in samenwerking met (zorg en) onderwijs.
- ♥ Met huisartsen is een verkenning gedaan naar het versterken en gezamenlijk doorverwijzen m.b.t. Welzijn op Recept. In 2021 zijn binnen dit domein nieuwe samenwerkingen ontstaan. Op structurele basis participeert MeerWaarde in overleggen met de eerstelijnsprofessionals en is MeerWaarde partner geworden in het convenant van de Opstapregeling. Het project 'Polderen met ouderen' is begin 2021 afgesloten en heeft resulterend in een gezamenlijke inzet in Rijsenhout ten aanzien van ouderen en eenzaamheid; een samenwerkingsovereenkomst is afgesloten tussen zorgorganisaties en welzijn en preventieve inzet vanuit het sociaal werk is structureel onderdeel in de voor- en nazorgfase van het kwaliteitsprogramma ouderenzorg.

Regisseursfunctie in de (door)ontwikkeling van de structuur van wegwijzers; digitale en fysieke informatiepunten

- ♥ In deze bijeenkomsten wordt het beroep op het sociaal werk steeds duidelijker om het signaleren van hulpvragen op de plek van een fysiek informatiepunt te ondersteunen. Met de werkgroepleden uit het maatschappelijk middenveld zijn in 2021 de kaders voor ontwikkeling van informatiepunten verkend en vastgesteld. Door de werkgroep is gekozen voor een scenario met één groot informatiepunt per gebied en waar nodig aangevuld met kleine dependances. MeerWaarde heeft de opdracht aangenomen om te onderzoeken hoe de PlusPunten kunnen fungeren als groot informatiepunt en hoe partijen daarbij kunnen samenwerken. Dit realiseren we in 2022 in de vorm van een pilot in PlusPunt Nieuw-Vennep.

Kennispartner op maatschappelijke thema's

- ♥ MeerWaarde is kennispartner op dementie, eenzaamheid, armoede, schulden en laaggeletterdheid en draagt deze kennis over aan sleutelfiguren in een wijk; bedrijfsleven, detailhandel, maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties, verenigingen, etc. Doel van de kennisoverdracht is dat deelnemers ander gedrag leren herkennen, er globaal mee leren omgaan en een goede verbinding tussen welzijn, zorg en ondersteuning kunnen maken. Sleutelfiguren zijn beter in staat om hun signaleringsfunctie goed te vervullen.
- ♥ Eenzaamheid is een groot maatschappelijke probleem. In 2020 zijn twee experts eenzaamheid opgeleid. In 2021 hebben zij hun kennis met collega's sociaal werkers en sociaal makelaars gedeeld zodat zij deze kennis en vaardigheden in de praktijk, tijdens presentaties en trainingen, konden gebruiken. We hebben diverse live en online trainingen/presentaties over het signaleren en bespreekbaar maken van eenzaamheid georganiseerd, onder andere voor beheerders van Stichting Maatvast, deelnemers aan de initiatiefgroep migranten en aan de netwerkluiches van Zwanenburg en Badhoevedorp, en tijdens de Week tegen Eenzaamheid. Daarnaast hebben we de signaleringsfunctie in het kader van eenzaamheid meegenomen in het Sportakkoord, met name richting sportverenigingen.

Behalen certificaat 'dementievriendelijke organisatie'

- ♥ MeerWaarde wilde het behalen van een certificaat om een dementievriendelijke organisatie te zijn in 2021 realiseren. Door de coronamaatregelen in 2020 en 2021

was het niet goed mogelijk om onze professionals te trainen. Daarom zullen we dit in 2022 gaan doen.

Ontwikkeling van e-health4all

- MeerWaarde vindt het belangrijk dat zowel de cliënten als professionals inzage hebben in het cliëntvolgsysteem en de dossiers om goed samen te werken aan het welbevinden van de cliënt. Er is een programma van eisen opgesteld met criteria voor het online cliëntstelsel. Ook is geïnventariseerd wat dit betekent voor de werkwijze voor inwoners en sociaal werkers. Naar verwachting wordt het systeem begin 2022 gebouwd en medewerkers getraind in het gebruik.

Ontwikkeling aanpak jongeren met financiële problemen

- De aanpak 'Reken af met Geldstress' heeft MeerWaarde geschikt gemaakt voor de doelgroep jeugd. Sociaal werkers jeugd gebruiken deze stress-sensitieve aanpak waarbij er ook koppeling is gemaakt met de nieuwe wet op gemeentelijke schuldsanering (WGS). De aanpak is gebaseerd op het uitgangspunt dat stress invloed heeft op het brein en daarmee invloed heeft op mentaal welzijn, gedrag en fysieke klachten. Via de nieuwe samenwerking 'Vroeg eropaf' komen jongeren die betalingsachterstanden (huur, energie, zorg, water) in beeld.
- De training 'hoe leer ik mijn tiener met geld omgaan' hebben we inhoudelijk verder uitgewerkt. In deze training leren ouders hoe zij het gesprek aangaan met hun kind(eren) over financiën en krijgen zij tools voor een veilige financiële opvoeding. Diverse trainingen staan gepland voor 2022 in PO en VO.
- Geldezels de film; speelfilm gemaakt op basis van signalen dat jongeren steeds vaker slachtoffer/dader worden van fraude. Jongerenwerkers hebben samen met jongeren een korte speelfilm met campagne (livestream/podcast) gemaakt om bewustwording over dit thema onder jongeren te vergroten.
- Realisatie van preventieve campagne 'Ben jij al Geldwijs?' in de Week van het geld. De sociaal werkers jeugd zijn met jongeren over dit onderwerp in gesprek gegaan zodat jongeren eerder aan de bel trekken als zij een betalingsachterstand hebben. Informatie is uitgedeeld in de vorm van een 'bankpasje' met tips, we hebben een filmpje gemaakt en deelden tips via Insta #Moneymondays.
- Vorbereiding en financiering van onderzoek naar jongeren & schulden en vraagverlegenheid o.l.v. Hogeschool InHolland. De onderzoeksvraag is: 'Hoe kunnen

professionals (gezamenlijk) omgaan met vraagverlegenheid bij het bespreekbaar maken van geldstress en schulden onder jongeren tussen de 16 en 27 jaar'. MeerWaarde werft jongeren uit haar netwerk, bevraagt jongeren op dit onderwerp en bouwt aan een samenwerkingsverband voor een vervolgvraag volgend jaar. Naast MeerWaarde zijn PLANgroep, Nova College en gemeente Haarlemmermeer betrokken. Start 2022.

- Met Hogeschool InHolland hebben we een online instrument ontwikkeld om het effect van aanpak Reken af met Geldstress op jongeren te monitoren. De inzet van Hogeschool InHolland is gefinancierd vanuit CoE, Preventie Zorg en Welzijn, Hogeschool InHolland. Dit instrument zetten we gelijktijdig met de eerder genoemde aanpak voor jongeren met financiële problemen in. We hebben vooronderzoek gedaan naar hoe we de economische redzaamheid van jongeren kunnen vergroten. Diverse succesfactoren komen in beeld. Dit vooronderzoek heeft geresulteerd in een mooie infographic.

Int Holland Lectoraat Empowerment en Professionalisering

Jongeren en geldstress Januari 2022
Onderzoek naar hoe bij te dragen aan de economische redzaamheid van jongeren

Risicofactoren voor jongeren om schulden te ontwikkelen

- Met mensen aangaan van een zorgverzekering.
- Het afsluiten van telefoon- en andere abonnementen.
- Keuzes van boeken.
- Sociale activiteiten met vrienden waar zij actief participerende geld nodig hebben.
- De mogelijkheid om een studietoelag aan te vragen.
- Voor de eerste keer uit hun wonen.

Mobility Mentoring is een aanpak gericht op de relatie tussen het onderwijs van (scholieren) en de stress die hierbij voortvloeit. De aanpak omvat instrumenten die sociaal-educatieve kansen creëren bij het begeleiden van jongeren naar sprake te zijn (scholieren) (over school).

MeerWaarde (een onderwijsorganisatie uit de Haarlemmermeer) heeft haar eigen aanpak ontwikkeld genaamd 'Schaarste de Baas'. Zij wil naast een aanpak gericht op jongeren een serie ontwikkelingen gericht op jongeren.

Met dit onderzoek willen we inzicht krijgen en geven in hoe de stress-sensitieve aanpak gericht op jongeren kan worden toegepast op jongeren om bij te dragen aan hun empowerment en economische redzaamheid.

Hiermee hebben we in 2021 23 jongeren en 2 jongerenwerkers van MeerWaarde bevestigd. De jongeren hebben een online vragenlijst ingevuld. Met de twee jongerenwerkers hebben we een diepte-interview afgenomen.

De rol van financiële stress bij de empowerment van jongeren

- Ongewenst de rol van de bevestigde jongeren geeft aan zich minder gelukkig te voelen als zij financiële stress ervaren.
- Meer dan twee derde van de bevestigde jongeren geeft aan bij financiële stress werk te kiezen waar zij snel geld mee kunnen verdienen.
- Vrijwel alle bevestigde jongeren geven aan dat financiële schaarste hen belemmert om een opleiding te gaan volgen.
- Tot slot geven de meeste jongeren aan dat geld een rol speelt bij het weerervan van een goede maatschappelijke positie.

Werkwijze jongerenwerkers bij jongerenschulden en stress

- Eerst focussen op het wegmerken van hoge geldstress door te werken aan betaalbaarheid.
- Hiernaast met alle methoden en zij kunnen financiële weerbaarheid en de samenwerking en de leefbaarheid van de jongeren zelf samen met de jongeren zelf krijgen op eenwijze en ondersteunende hulpmiddelen in de omgeving en waar mogelijk samenwerken met het informele netwerk van de jongeren.
- Als jongerenwerkers een positief rolmodel zijn en ook positieve rolmodellen in de omgeving van jongeren mobiliseren.

Bij het toepassen van de aanpak 'Schaarste de Baas' vinden de jongerenwerkers het belangrijk dat zij

- De bevestigde formidaten moeten als gesprekstroom.
- Aandacht geven aan alle leefgebieden en ruimten (aan voor economische jongeren).
- Het belang van 'gaan' nadrukkelijk aandacht geven, want het gaan speelt bij veel jongeren die 18 zijn geworden een grote rol in hun financiële situatie.
- Rekening houden met schaarste bij het bespreekbaar maken van schulden.
- Online (reeds) mogelijk maken om progressie zichtbaar te maken.

Vervolgonderzoek

Bovenaand vooronderzoek is een voorbereiding op een groter onderzoek in 2022 naar de rol van vraagverlegenheid (o.l.v. schaarste) bij het bespreekbaar maken van geldstress onder jongeren, en naar handelingsperspectieven voor professionals om met deze vraagverlegenheid om te gaan. Publicatie van de resultaten van dit grotere onderzoek volgt eind 2022.

Onderzoeksvraag: **Reken af met Geldstress**

Extra innovaties

We hebben meer innovaties met impact gerealiseerd.

Nieuwe samenwerkingsvormen:

- Bedrijven: In de vorm van de start van de Moedige Dialoog, een initiatief met lokale bedrijven, om inwoners ten tijde van corona te helpen; sponsoring van het MeerWaarde CoronaPunt door het bedrijfsleven en we zijn een samenwerking gestart met YourGift Cards waarbij YourGift Cards 3% van hun omzet doneert aan MeerWaarde om te investeren in sociale projecten.
- Een landelijk onderzoeksconsortium onder leiding van het LUMC werkt aan een doelmatigheidsonderzoek van Welzijn op Recept. MeerWaarde participeert in het consortium. Het voorbereidend onderzoek voor de doelmatigheidsaanvraag is inmiddels gehonoreerd door ZonMw. Het onderzoek is gestart in september 2021.

Nieuwe diensten en methodieken/werkwijzen:

- FriendsOnline. Dit is een aanpak gericht op verminderen van gevoelens van eenzaamheid onder jongeren en het bieden van vaardigheden om vriendschappen aan te gaan en te behouden. Aan de hand van signalen dat er onder 12-15 jarigen ook behoefte was aan FriendsOnline, heeft werving plaatsgevonden om het programma te starten. Voor jongeren van 16-23 jaar uit verschillende groepen die eerder hadden meegedaan, is een 'Summer Edition' georganiseerd. Dit had tot doel om de jongeren over de drempel te helpen om ook fysiek met elkaar af te spreken en elkaar te ontmoeten, op het moment dat dat weer kon na de versoepelde coronamaatregelen. Zo is er een vriendengroep ontstaan en hebben enkele jongeren los daarvan in tweetallen vriendschappen opgebouwd. FriendsOnline had 16 deelnemers.
- GGZ-inloop Nieuw-Vennep. Gezamenlijk met Roads heeft MeerWaarde een nieuwe vorm van laagdrempelig collectief aanbod in de wijk ontwikkeld en opgezet voor psychisch kwetsbare inwoners. De inloop werd vooral gedragen door henzelf én door wijkbewoners vanuit vrijwillige inzet.
- ICARE: te bemoeien om te verbinden. De ontwikkeling en uitvoering van een nieuwe aanpak voor jongeren van 12-23 jaar met psychosociale klachten of klachten op meerder leefgebieden, die tussen wal en schip dreigen te raken. Deze aanpak is ontwikkeld in 2020 en zal nog verder worden verfijnd.
- Nieuwe wet inburgering, participatie-aanbod Z-route. In samenwerking met taal-aanbieder TopTaal is de opdracht in de aanbesteding gegund, hierdoor kan Meer-

Waarde vanaf 1 januari 2022 werken we aan deze nieuwe dienstverlening.

- De Podcast. In het verlengde van digitaal jongerenwerk, hebben we in 2021 gekozen voor een nieuw communicatiemiddel 'de podcast'. We hebben diverse podcasts gemaakt over o.a. de verkiezingen, complottheorieën, mentaal welzijn, geldezels (1000 luisteraars). De podcast geeft een podium aan jongeren met talent en daagt hen uit om over maatschappelijke thema's en vraagstukken na te denken.
- Vrijwillige inzet: Erkenning verworven competenties vrijwilligerswerk. MeerWaarde nam deel aan de landelijke werkgroep Talent Management geleid door de NOV. Hierbij stond het thema 'Erkenning van verworven competenties door vrijwilligerswerk' centraal en zijn een tweetal instrumenten/methodieken uitgewerkt voor mogelijke inzet in de eigen organisatie of regio.
- Lokaal Sportakkoord. We hebben het eerste deel van de projecten bij Opaallaan en het pedagogisch sportklimaat bij verenigingen succesvol afgerond en een aanvraag gedaan voor het tweede deel. Deze projecten organiseren we in samenwerking met Team Sportservice Haarlemmermeer. De inzet van MeerWaarde is gericht op de agogische en pedagogische ondersteuning van sportverenigingen. De rol van Team Sportservice Haarlemmermeer kenmerkt zich tot het organiseren van het sportaanbod. Zo werken beide organisaties vanuit ieders deskundigheid aanvullend aan elkaar.

Nieuwe opdrachtgevers:

- OranjeFonds
- Zorggroep Haarlemmermeer & ZonMw
- Fonds21

Nieuwe doelgroepen:

- Jongeren die het vóór corona wel redden maar nu hun bijbaantje zijn verloren, last hebben van de beperkingen doordat ze vrienden minder zien, onderwijs op afstand volgen en daarmee gevoelens van eenzaamheid en stress ervaren.
- Gezinnen die tijdelijk in een kwetsbare situatie zijn gekomen door de combinatie van thuiswerk en het geven van thuisonderwijs, en het zorgen voor (groot)- ouders door het wegvallen van het sociaal netwerk door corona.

Trends en ontwikkelingen

Samenwerking gezondheidszorg – welzijn

Door de coronapandemie zijn nieuwe uitdagingen ontstaan ten aanzien van de samenwerking tussen welzijn en gezondheidszorg. Er zijn meer inwoners met psychosociale problematiek terwijl er minder mogelijkheden waren om inwoners te verbinden aan laagdrempelig aanbod. De mogelijkheden om huisartsen en POH's live te ontmoeten waren zeer beperkt. De druk op de zorg is toegenomen waardoor afschalen naar preventie een urgenter vraagstuk is geworden.

Het lijkt alsof inwoners met een lage sociaaleconomische status meer kwetsbaar zijn voor fysieke gevolgen van corona (ongezonde leefstijl). Door de coronacrisis zijn de gevolgen voor kwetsbare groepen, zoals inwoners met een beperking, taalachterstanden en een lage opleiding, groot. Dit zijn juist de groepen voor wie het lastig kan zijn om hulp te vragen en de juiste ondersteuning te vinden. Samenwerking met partners voor integrale zorg en welzijn is essentieel.

We hebben het afgelopen jaar gewerkt met nieuwe vormen van online samenwerken. We zien kansen om dit verder te versterken bijvoorbeeld in de vorm van een online doorverwijsmogelijkheid. En door in te zetten op een 'gezamenlijke taal' tussen het sociaal werk en huisartsen en praktijkondernemers zoals de methodiek positieve gezondheid. De betrokken partners hebben een gezamenlijke ambitie geformuleerd om meer inwoners door te verwijzen. In de afgelopen periode hebben we met netwerkpartners een plan gemaakt. In de komende periode wordt dit plan uitgewerkt en vanaf 2022 ingezet.

Polarisatie

Haarlemmermeer wil geen gemeente zijn waar tegenstellingen en sociale verschillen groot zijn en polarisatie de kern van de Haarlemmermeerse samenleving vormt. Daarom is het belangrijk dat sociaal werkers midden in de samenleving blijven staan en zichtbaar zijn om bewoners te verbinden, juist in wijken en buurten waar groepen bewoners tegenover elkaar staan.

Nieuwe doelgroepen

In de wijken zien we veranderingen ten opzichte van de tijd voor de coronaperiode. Wijken en hun inwoners die niet of minder kwetsbaar waren, blijken in een toegenomen instabiele situatie te verkeren. Zo zien we bijvoorbeeld een toename van hulpvragen van ondernemers en zzp-ers. Mensen die achteruit zijn gegaan in hun inkomen (schulden, werkloos) en een afname van maatschappelijke participatie.

De schuldenproblematiek in Nederland is groot en neemt door de coronacrisis toe. Wij verwachten in Haarlemmermeer ook meer mee te maken te krijgen. Chronische geldstress maakt ziek. We zijn het voorveld om tijdig te signaleren en deze ontwikkeling preventief aan te pakken.

We signaleren een toename van verwarde personen en dementie in de wijk.

Armoede

In Haarlemmermeer ligt het gemiddelde van volwassenen en jongeren dat in armoede leeft (6,4%) hoger dan het gemiddelde in Nederland (5,7%). Waarbij jongeren in Haarlemmermeer tot 27 jaar gemiddeld vaker van bijstand leven dan volwassenen in een oudere leeftijdscategorie (Ellen & Louwaars, 2020).

Vrijwillige inzet vraagt om een nieuwe mindset en aanpak

We zien een doorzettende trend op het gebied van vrijwillige inzet waarbij een transformatie gevraagd wordt van organisatie-gefocusd naar vrijwilliger-gestuurd. Maatschappelijke organisaties zullen steeds meer open en uitnodigend moeten gaan werven. Hierbij is flexibiliteit van vrijwilligers- en maatschappelijke organisaties van belang. MeerWaarde kan hier op in spelen door samen met maatschappelijke- en vrijwilligersorganisaties het huidige vrijwilligerswerk te gaan omdenken en toekomstbestendig te maken.